

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Інтерв'ю

Бачимо
реальну
картину
злочинності

► СТОР. 10

Репортаж

Броніслав
КОМОРОВСЬКИЙ:
«Братовбивча
боротьба
завжди є злом»

► СТОР. 11

Село

Плоска та її
молочні
традиції

► СТОР. 12

№ 129 (5629)

ВІВТОРОК, 16 ЛИПНЯ 2013 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

У наших миротворців —
два свята

Цього року Верховна Рада України започаткувала нове державне свято — День українських миротворців. Відзначати його будуть щороку 15 липня. Згідно з указом уряду, мета святкування — визнання «мужності й доблесті, зразкового виконання службових обов'язків, вірності присязі учасників миротворчих операцій ООН, ОБСЄ та НАТО й забезпечення збереження пам'яті славетних героїв-миротворців, які загинули під час виконання обов'язків у складі миротворчого контингенту й миротворчого персоналу».

Для українських миротворців 15 липня стало другим професійним святом. Першим днем їх ушановування — поряд із миротворцями всього світу — вважається Міжнародний день миротворців, заснований Генеральною Асамблеєю ООН 2002 року. Його відзначають 29 травня — в день, коли в 1948-му була організована перша місія Ради безпеки ООН із підтримання миру.

Депутат бундестагу

Патрик КУРТ:

«Угода про асоціацію
має бути підписана»

Член фракції Вільної демократичної партії (ВДП), що входить до правлячої в Німеччині коаліції у бундестазі, генеральний секретар партії у федеральній землі Тюрінгія 36-річний Патрик Курт — одна з молодих надій партії. За більш як десять років у великій політиці він пройшов шлях від помічника депутата до народного обранця з великим колом політичних інтересів. Він член парламентських комітетів із зовнішньої політики, культури та ЗМІ, а також німецько-української парламентської групи. З ним наша розмова. ► СТОР. 9

Я ВАМ ПИШУ...

Коли періодичку
доставлятимуть вчасно?!

У Конституції України написано, що всі громадяни мають рівні права. Та жителів сіл, очевидно, це не стосується, бо в сільських поштових відділеннях аж чотири дні на тиждень вихідні: понеділок, середа, субота і неділя. Виходить, що в містах і районах живуть люди, а в селах — «людішки».

У 2011 році свою улюблену газету «Голос України» за кожну середу я отримував у четвер, а за суботу — то у вівторок, то в четвер. Через таку доставку періодичних видань, на 2012 рік я оформив передплату на триразовий випуск газети. Але він не давав мені повної інформації про події в країні та світі. Тому в 2013-му я знову передплатив «Голос України» п'ятиразового виходу. І що ж маю — газету знову отримую із затримкою...

Микола ДЯЧЕНКО.

Добраничівка
Яготинського району
Київської області.

«Вважати 16 липня Днем проголошення незалежності України...»

(Із Постанови Верховної Ради УРСР №56-XII, 16 липня 1990 року).

Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО (з архіву «Голоса України»).

Сьогодні виповнюється 23-тя річниця від ухвалення Декларації про державний суверенітет України. Проте якби в серпні 1991 року ГКЧП не вчинила спроби перевороту, а Верховна Рада у відповідь 24 серпня не схвалила Акт проголошення незалежності України, то цілком можливо, що нині ми святкували б день незалежності нашої держави. Адже у 1990 році, після ухвалення Декларації, парламент конституційною більшістю постановив вважати днем незалежності України саме 16 липня. «Зважаючи на волю українського народу та його одвічне прагнення до незалежності, підтверджуючи історичну вагомість

прийняття Декларації про державний суверенітет України 16 липня 1990 року, Верховна Рада постановляє: вважати день 16 липня днем проголошення незалежності України і щорічно відзначати його як державне свято України», — гласила постанова «Про проголошення незалежності України».

І для цього були всі необхідні підстави, адже саме у 1990 році Верховна Рада вперше де-юре проголосила державну незалежність України та підтвердила це де-факто у серпні 1991 року. ► СТОР. 2

На знімку: Київ, 16 липня 1990 року — мітинг на підтримку суверенітету України.

ПОДІЇ

В одній половині країни — мокро,
в іншій — сухо

Український гідрометеорологічний центр прогнозує щоденні помірні дощі на заході та півночі й відсутність опадів у південних, центральних і східних областях до 22 липня. Про це на брифінгу сказав директор Гідрометцентру Микола Кульбіда. А от на сьогодні в Україні оголошено штормове попередження. Дощі та шквали очікуються в західних областях. Там, а також на півночі протягом тижня спостерігатимуться майже щодня опади, підкреслив він. До того ж Куйбіда зазначив, що в Дніпропетровській області й у більшості південних і східних регіонів опади будуть відсутні практично всюди. Температура протягом тижня підвищиться на 1—2 градуси й до кінця тижня становитиме близько 27—32 градусів, а в південних і східних регіонах сягатиме плюс 34. Також Кульбіда повідомив, що в Києві практично цілий тиждень у другій половині

дня очікуються короткочасні дощі й максимальна температура буде 29 градусів.

Врадіївка. Неділя. Базарний день

Неділя у Врадіївці — базарний день. Для селища, в якому безробітні становлять половину, а то й більше працездатного населення, ринок — місце роботи. Ну й, звичайно, — місце зустрічі, спілкування, обміну новинами і навіть... місце початку революції!

— Малинки йому, бач, захотілося! — літна врадіївка Тетяна насилу стримується, щоб не сказати міцне слівце. — Прийшов на базар, наче так і треба. То ми всі покидали товар і гнали цього Держака з ринку. Нас, напевно, сто баб за ним гналися. Ледве втік.

«Держак» — так з дитинства, зі школи ще дражнять тут Євгена Дрижака; у Врадіївці, як у козацькому курені, прізвисько є в кожного, частенько воно до кінця життя заміняє й ім'я, і прізвище. ► СТОР. 11

КОРОТКО

■ Рівненські міліціонери затримали чоловіка, який викрадав із магазинів скриньки з жертвами рівнян на лікування онкохворих дітей, повідомляє наш власкор Олександра ЮРКОВА.

■ В Ужгороді завершився шостий фестиваль Goral Music Avia Bike Ukraine 2013, який запам'ятовується парадом байкерів, літаками, сміливими каскадерами і римськими гладіаторами, сенаторами і цезарями, передає наш власкор Василь НИТКА.

■ Співробітники управління ДАІ УМВС України в Чернігівській області провели в дитячому центрі «Електронік» масштабну роз'яснювально-профілактичну акцію «Запобігти. Врятувати. Допомогти» і нагадали дітям ази безпечної поведінки (сайт відомства).

Експорт товарів з України в травні перевищив імпорту майже на 180 млн. доларів (УНІАН)

«Вважати 16 липня Днем проголошення незалежності України...»

(Із Постанови Верховної Ради УРСР №56-ХІІ, 16 липня 1990 року).

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Зрештою, читаючи текст Декларації про державний суверенітет України, побачимо, що в ньому закріплено всі атрибути державної незалежності. Вже у преамбулі Декларації зазначається, що Верховна Рада «проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах». Далі встановлено, що Українська РСР як суверенна національна держава розвивається в існуючих кордонах на основі здійснення українською нацією свого невід'ємного права на самовизначення, є самостійною у вирішенні будь-яких питань свого державного життя, забезпечує верховенство Конституції та законів Республіки на своїй території. Понад те, Декларація передбачала запровадження українського громадянства, власних Збройних Сил, формування власних банківської, включно із зовнішньоекономічним банком, цінкової, фінансової, митної та податкової систем, власного державного бюджету та, за потреби, своєї грошової одиниці. У документі значилося, що УРСР як суб'єкт міжнародного права здійснює безпосередні зносини з іншими державами, укладає з ними договори, обмінюється дипломатичними, консульськими та торговельними представництвами.

Задаючись сьогодні питанням, як таке стало можливим в умовах, коли більшість у парламенті становили представники Компартії, зазначимо, що поряд із наростанням протестів в самій Україні, значний вплив на ухвалення цього рішення спричинили події в інших республіках СРСР. Гадаємо, що ключовим тут було прийняття ще 12 червня 1990 року Верховною Радою Російської Феде-

16 липня 1992 року — Іван Плющ, Леонід Кравчук, Олександр Коцюба (зліва направо на передньому плані) під час урочистостей з нагоди річниці прийняття Декларації про суверенітет України.

Фото з архіву О. КОЦЮБИ.

рації Декларації про державний суверенітет Росії. А оскільки в українському парламенті ухвалення аналогічного рішення дуже активно вимагала опозиційна Народна Рада, то керівництво Верховної Ради, а на той час її очолював перший секретар ЦК КПУ Володимир Івашко, ухвалило рішення про розробку проекту декларації. І вже у червні 1990 року Президія Верховної Ради прийняла рішення про представлення проектів декларації.

Перше обговорення декларації відбулося 28 червня за головування на сесійному засіданні В. Івашка. Утім, на той час Сергій Дорогунцов, який представляв проект декларації, наголошував, що Україна розглядається як суверенна частина у складі Союзу РСР та що положення декларації є українською позицією під час роботи над новим союзним договором.

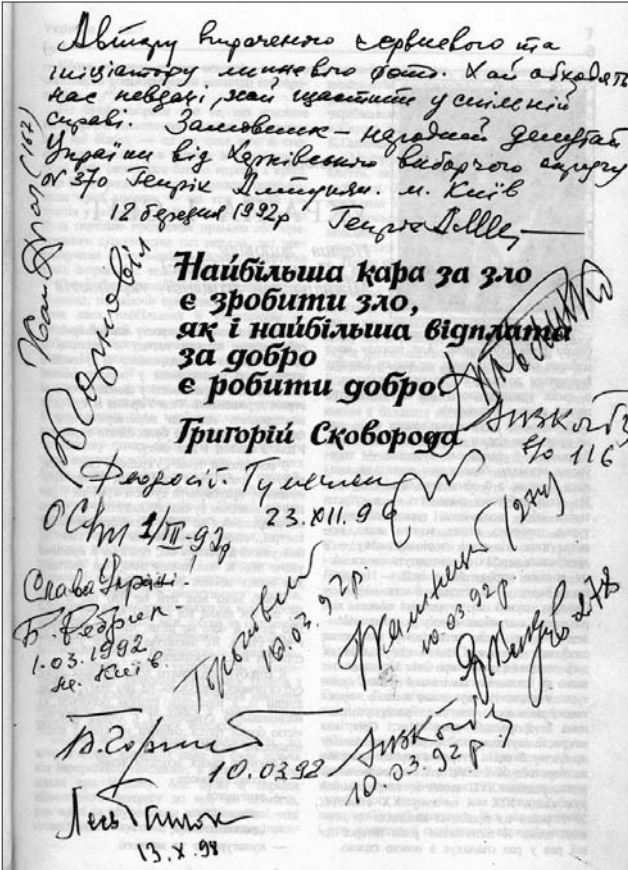
Однак під час наступних засідань обговорення проходило вже в дещо іншому

ключі. Це пов'язано з тим, що на початку липня 1990 року близько 60 народних депутатів-комуністів на чолі з В. Івашком відбули до Москви для участі у XXVIII з'їзді КПРС. Скориставшись цим, представники Народної Ради посилили тиск на парламент з вимогою невідкладного розгляду та ухвалення декларації. А оскільки одночасно почали наростати протести шахтарів, то 6 липня 1990 року Верховна Рада проголосувала за відкликання з Москви В. Івашка та інших народних депутатів. У відповідь В. Івашко надіслав заяву про відставку з посади Голови Верховної Ради. Після цього на засіданнях під час ухвалення декларації головував Перший заступник глави парламенту Іван Плющ.

Постатейний розгляд проекту декларації було розпочато 11 липня та фактично завершено 13 липня. Закриваючи 13 липня засідання, головуючий Іван Плющ оголосив, що сесія продовжить роботу в понеділок, 16 липня. «За ставленням до цього документа депутатів Верховної Ради тоді можна було розділити на дві групи. Одна частина була твердо переконана, що таке рішення на часі, що ми запізнюємося з ним і обов'язково треба його приймати. Інша ж частина, хоч і не заперечувала проти цього акта зовнішньо та, може, й внутрішньо його сприймаючи, разом із тим мала синдром якогось страху перед наслідками ухвалення декларації», — згадував згодом Іван Плющ. А просто кажучи, представники комуністичної більшості боялися, чи не доведеться в майбутньому відповідати за це рішення перед судом, що значно ускладнювало роботу над текстом декларації. Саме тому, зазначив Іван Степанович, на Президії було вирішено у неділю, перед вирішальним днем, ще раз поспілкуватися з депутатами, які вагалися чи боялися.

Зранку 16 липня в сесійній залі зареєструвалися 376 народних депутатів. Головуючий, звертаючись до зали, зазначив, що Президія Верховної Ради дійшла одностайного рішення, що «обговорення проведено достатньо», тож при одностайній згоді вирішено ставити питання про ухвалення Декларації про державний суверенітет України на голосування. Президія побоювалася, що продовження дебатів може тільки віддалити Верховну Раду від ухвалення цього доленосного рішення. І тільки після того, як на табло висвітлювалося 355 голосів «за», І. Плющ запропонував депутатам постфактум ще раз висловитися з приводу ухвалення Декларації про державний суверенітет України.

Цього ж дня було ухвалено «Звернення Верховної Ради до українців, що проживають за межами республіки», у якому роз'яснювалася позиція щодо прийняття Деклара-

Обкладинка і титульний лист першого видання Декларації про суверенітет України з автографами частини з учасників прийняття декларації.

Фото з архіву Михайла ШУЛЯКА.

ції. «Оновлена Україна бере у цій декларації обов'язок турбуватися за долю тих синів та дочок своїх, що за тих чи інших обставин опинилися за межами своєї Батьківщини».

А на вечірньому засіданні Верховна Рада постановила вважати 16 липня Днем проголошення незалежності України.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Липень 1990. Мітинг на підтримку суверенітету України.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

В очікуванні Вільнюського саміту

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Комітет Верховної Ради з питань європейської інтеграції під час роботи третьої сесії парламенту сьомого скликання планує підготувати низку законопроектів, ухвалення яких є однією з вимог Європейського Союзу.

Зокрема, комітет опрацює проект закону про внесення змін до Закону «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин». Цей документ має визначити перелік мов, до яких застосовується відповідний режим захисту, передбачений Хартією, і конкретизувати зобов'язання України в рамках реалізації Хартії.

Порівняно з чинним законом, законопроект передбачає застосування режиму захисту не до мов національних меншин, а до мов, які можуть зникнути з мовної карти Європи, що потребують підтримки та особливого захисту. Під статтю 3 Хартії, у якій визначено режим застосування базових охоронних принципів, підпадають вісім мов: гагаузька, ідиш, караїмська, кримськотатарська, кримчацька, ромська, румейська, урумська.

Також комітет, як головний, планує підготувати проект закону про ратифікацію Рамкової конвенції Ради Європи про значення культурної спадщини для суспільства. Ратифікація Конвенції та її подальша

імплементация засвідчить готовність України сприяти захистові культурної спадщини як важливого чинника для спільних цілей сталого розвитку, культурного різноманіття й сучасної творчості, сприяти розвитку знань про культурну спадщину, а також дотримання всіх зобов'язань та обов'язків, що випливають із членства України в Раді Європи.

Сторони Конвенції домовляються: визнавати права, пов'язані з культурною спадщиною, як невід'ємну частину права на участь у культурному житті, як це визначено в Загальній декларації прав людини. А також визнавати індивідуальну та колективну відповідальність стосовно культурної спадщини.

Окрім того, комітет опрацює законопроект про внесення змін до статті 11 Закону «Про засади внутрішньої та зовнішньої політики» (щодо підтвердження євроінтеграційних прагнень України та укладення Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом). У законопроекті пропонується заборонити участь України в будь-яких міжнародних або

ФОТОФАКТ

Головні консультанти Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Олена Рибак (ліворуч) та Лідія Шкуріна під час обговорення звіту роботи комітету за період другої сесії Верховної Ради України VII скликання.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

наднаціональних об'єднаннях (зокрема, в Митному союзі та Єдиному економічному просторі), членство в яких, на думку суб'єкта права законодавчої ініціативи, суперечить політичній та економічній інтеграції України до Європейського Союзу.

Значну кількість законопроектів комітет планує розглянути як не головні і подати свої пропозиції.

Також передбачається розглянути на виїзному засіданні комітету питання щодо інвестиційного співробітництва України з

Європейським Союзом у регіональному аспекті.

У порядку контролю за виконанням законів, постанов Верховної Ради та власних рішень члени комітету планують розглянути питання стосовно стану виконання критеріїв щодо укладення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС; виконання Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, а також про співробітництво між Україною та Єв-

ропейським Союзом у вівзовій сфері.

На парламентські слухання планується винести питання «Безвізовий режим між Україною та ЄС: перспективи та нові можливості для громадян України», на комітетські слухання — про проблеми захисту трудових та інших прав громадян України, які перебувають у країнах ЄС. Плануються також конференції, семінари, круглі столи, інші заходи за участю комітету.

За повідомленнями Інформуправління Верховної Ради.

Івано–Франківську пропонують підкинути коштів із резервного фонду

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Субвенції з державного бюджету на 2013 рік на суму 32,721 млн. грн. можуть додатково виділити Івано-Франківську в разі прийняття Верховною Радою України законопроекту, внесеного представниками ВО «Свобода».

Відповідний законопроект (№2400а) зареєстрували в парламенті народні депутати з Івано-Франківська Олександр Сич та Руслан Марцінків, і вже другого липня його

було роздано для ознайомлення народним депутатам.

Автор законопроекту Олександр Сич пояснив, що виділення субвенції дозволить бодай частково відновити соціальну справедливість та сприяти соціально-економічному розвитку міста.

У проекті закону відзначається, що розрахунковий обсяг доходів Івано-Франківська при формуванні державного бюджету на 2013 рік необґрунтовано було штучно підвищено на 117,9%, порівняно з фактичними надход-

женнями за 2012 рік. Водночас дотація врівнювання на 2013 рік для Івано-Франківська є меншою порівняно з дотаціями для інших міст обласного значення зі схожими показниками чисельності населення. Якщо для Івано-Франківська обсяг дотації врівнювання передбачено у розмірі 67,4 млн. грн., то для Тернополя — 123,5 млн. грн., для Рівного — 108,1 млн. грн., Чернівців — 148,6 млн. грн. відповідно.

Згадану суму своїх дохідів пропонують перерахувати із коштів резервного фонду Міністерства фінансів України.

Затверджені кошти планують спрямувати на реконструкцію дитячого садка, одного з корпусів центральної міської клінічної лікарні, місцевого парку ім. Т. Шевченка та добудову Івано-Франківської загальноосвітньої школи № 6.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківськ.

Влада звернула увагу на русинів

XII Світовий конгрес русинів, руснаків і лемків, що тривав на Закарпатті 13—14 липня, завершив роботу в неділю у курортному місті Сваляві.

Ухвалено рішення й резолюцію, також обрано новий склад президії, який очолив Юрій Папуга із Сербії. Його заступниками стали представник Угорщини Степан Лявинець і представник Румунії Юлій Фіркак. Наступний XIII Світовий конгрес русинів відбудеться 2015 року в Румунії.

Слід нагадати, що на відкритті конгресу в Ужгороді з вітальним словом від імені голови Закарпатської ОДА Олександра Лебиди виступив його заступ-

ник Іван Качур. Він вручив грамоти облдержадміністрації голові СКР Юрію Папузі та чільним представникам конгресу.

Оплесками делегати конгресу проводжали з трибуни народного депутата України, члена фракції Партії регіонів Івана Бушка.

Усе це, на думку експертів, може свідчити про зміни у ставленні офіційної української влади до русинів як етносу і загалом до русинського руху. Адже ніколи донині представники владних структур подібних кроків не робили.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Громади зможуть отримати європейські гранти

Ресурсно-інформаційний центр «Громади Вінниччини», який нещодавно створено на засіданні правління обласної асоціації органів місцевого самоврядування, надаватиме практичну допомогу територіальним громадам краю у написанні та супроводі грантових проектів для участі у міжнародних і всеукраїнських конкурсах.

Коли розпочали впроваджувати грантову роботу в регіоні, з'ясувалося, що найвужчим місцем є написання проектів, так само, як пошук інвесторів, які б профінансували їх реалізацію, — каже керівник асоціації, голова Вінницької облради Сергій Татусяк. — Керівники територіальних громад готові

брати участь у конкурсах, але не володіють інформацією, не знають, як саме це робити, до кого звертатися. Тому вирішили створити організацію, фахівці якої допомогатимуть у написанні проектів, робитимуть їхню експертну оцінку та супроводжуватимуть подання документів на участь у конкурсах.

Керівником нової організації обрано заступника голови обласного правління міжнародної громадської організації «Україна-Польща-Німеччина» Андрія Кавунця, який має досвід у підготовці грантових документів та налагодженні стосунків між громадами краю та їхніми партнерами за кордоном.

Наприкінці червня Європарламент ухвалив бюджет на 2014—2020 роки, виділивши на Східне партнерство 18 мільярдів євро. Як зазначив на засіданні асоціації Сергій Татусяк, пріоритети у наданні фінансової допомоги матимуть ті регіони і громади, які представлять конкурентні проекти. Відомо також, що кошти європейці надають громадським організаціям, а не органам влади. Тож такі організації мусять бути в кожній територіальній громаді. Сергій Татусяк наголосив, що претендент на гранти повинен мати партнерів у країнах ЄС.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

СПІВЧУТТЯ

Голова Верховної Ради України Володимир Рибак направив телеграми-співчуття Голові Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації Валентині Матвієнко і Голові Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації Сергію Нарішкіну.

«Українські парламентарії поділяють скорботу ваших співвітчизників у зв'язку з трагічною загибеллю людей у результаті автокатастрофи в одному з адміністративних округів м. Москви», — йдеться в телеграмах.

В. Рибак від імені Верховної Ради України просить висловити щирі співчуття рідним і близьким загиблих і бажає якнайшвидшого одужання потерпілим.

АКТУАЛЬНО

Нехай Тимошенко або лікується, або припиняє гру

Близько десяти громадських організацій Харкова, до яких входять ветерани, інваліди, члени багатодітних родин, закликали владу бути рішучою та послідовною у своїх діях і сприяти проведенню операції Юлії Тимошенко в Україні, якщо вона такої потребує.

Відповідного листа вони направили Президентові України Віктору Януковичу, Уповноваженому із прав людини Валерії Лутковській, міністру юстиції Олені Лукаш, міністрові охорони здоров'я Раїсі Богатирьовій, а також главі Державної пенітенціарної служби Олександрі Лісічково. Минулої п'ятниці вони оприлюднили своє звернення під стінами Центральної клінічної лікарні Української.

У листі громадськість просить владу забезпечити проведення операції экс-прем'єрові, якщо вона насправді необхідна для лікування хронічної грижі міжхребетного диска. Проведення такої операції може стати запорукою одужання Юлії Тимошенко, що дозволить пенітенціарній службі виконати рішення суду, за яким экс-прем'єр повернеться до колонії.

«Поштовхом для відправлення нашого звернення стала масована кампанія в ЗМІ про те, що Тимошенко потребує проведення операції. При цьому, якщо залишити без уваги здоров'я Тимошенко, то це може призвести до інвалідності. Нам як людям, які не з чуток зустрічалися із проблемами здоров'я, сумно спостерігати, що Тимошенко використовує стан свого здоров'я як карту в політичній грі. Проведення операції за кордоном — це черговий хід у політичній грі Тимошенко. Тє, як экс-прем'єр ставить до свого здоров'я, небезпечно для її життя», — заявила віце-президент Харківської міської громадської організації інвалідів «КРЕАВІТА» Олена Шингарьова.

Також Шингарьова зазначила, що за гроші, які були витрачені на неефективні консультації лікарів німецької клініки «Шаріте», можна було купити тисячі інвалідних візків і дороге медичне обладнання, яке могло врятувати справді хворих українців.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Яценюк назвав головну перепону на шляху до асоціації

Надання Юлії Тимошенко можливості пройти медичну операцію в Німеччині дозволить Євросоюзу дуже серйозно розглянути питання про Угоду з Україною. Про це заявив голова фракції «Батьківщина» в ефірі одного з телеканалів.

«Для того, щоб отримати цей результат, треба прийняти рішення. Хоча б зробити перший крок — дати можливість Тимошенко виїхати за кордон для отримання медичної операції», — наголосив політик та додав: «усе інше — це шлях в нікуди».

Голова фракції «Батьківщина» нагадав, що іншими вимогами Євросоюзу є, зокрема, ухвалення закону про прокуратуру та антикорупційного законодавства і реформа судочинства.

«Проблема відсутності законодавства існує, але моє відчуття — якщо Янукович проявить політичну волю і дасть змогу Тимошенко отримати медичну допомогу в Німеччині, всі інші питання будуть не стільки важливі й дадуть можливість Європейському Союзу дуже серйозно розглянути питання підписання Угоди про асоціацію», — сказав А. Яценюк.

У Маріуполі шукають водія, який збив коляску з немовлям. Бригада «швидкої» доставила дитину до амбулаторії, але врятувати її не вдалося. Установлено, що за кермом перебував 23-річний місцевий мешканець, якого не раз притягали до адміністративної відповідальності, *передає наш власкор Ліна КУЩ*

У 2013 році Міністерство внутрішніх справ відкрило 45 кримінальних проваджень за фактом неналежного надання медичної допомоги, що спричинило смерть пацієнтів. *Про це в міністерстві повідомили у відповідь на депутатське звернення Павла Петренка, яке цитує прес-служба партії «Батьківщина»*

Конституція України та перспективи

Україна вшанувала 17-ту річницю Конституції. Для молодшої держави Основний Закон, прийнятий Верховною Радою України 28 червня 1996 року, став символом консолідації українського народу в розбудові країни як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної та правової. Таке ставлення до Конституції відповідає загальносвітовим тенденціям утвердження конституцій як найбільш шанованих і важливих правових цінностей сучасності. Адже лише держава, що має досконали демократичну конституцію отримує стабільність розвитку своєї внутрішньої політики і визнання на міжнародній арені.

Загальне національне свято

На сьогодні у світі діє понад 170 конституцій. Більшість із них ознаменували успіхи державного будівництва та правотворення, здобутки в розвитку доктрини конституціоналізму, а в низці країн унормували перемоги в революціях, війнах за незалежність тощо. Недаремно для більш як 40 зарубіжних держав день прийняття конституції став одним із найбільш важливих загальнонаціональних свят.

День конституції є загальнонаціональним святом для датчан, норвежців, поляків, словаків, японців та ін. У США це свято було офіційно визнано лише 10 років тому, хоча американці відзначають цей день упродовж понад півстоліття.

Утверджуються відповідні традиції святкування дня Конституції і в Україні. Так, декілька років поспіль Президент України у супроводі Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України, інших державних діячів і політиків, а також діячів науки і культури врочисто покладає квіти до пам'ятників фундаторів ідей української державності Тарасу Шевченку та Михайлу Грушевському в Києві.

До того ж святкування Дня Конституції України, за ініціатииви вищого керівництва держави, набуває дедалі масовішого й водночас просвітницького характеру. Так, пунктом першим Указу Президента від 26 лютого 2013 року №93 Кабінету Міністрів України було доручено забезпечити реалізацію заходів з відзначення 17-ї річниці Конституції України, а саме: проведення в містах Києві та Севастополі, обласних центрах, інших населених пунктах урочистих заходів за участю представників органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, народних депутатів України, громадськості, діячів науки і культури; покладання квітів до пам'ятників видатним діячам українського державотворення в усіх населених пунктах; проведення за участю Конституційної Асамблеї науково-практичних конференцій, присвячених історії вітчизняного конституційного права та напрямів удосконалення Основного Закону; здійснення в закладах культури, військових частинах, закладах для дітей та молоді інформаційно-просвітницьких заходів (лекцій, круглих столів, демонстрацій фільмів, виставок фото- та архівних документів тощо), спрямованих на роз'яснення значення норм Конституції у становленні демократичної держави, на формування правової культури тощо.

У ці дні політики, державні діячі, науковці та експерти традиційно звертаються до питань теорії та історії Основного Закону, а ще більше до проблем його реалізації та модернізації в непростих умовах сьогодення. При цьому за останній рік дискусії про минуле, сучасне і майбутнє нашої Конституції набули нового змістовного звучання в контексті роботи Конституційної Асамблеї.

Це підтверджує і зміст проекту Концепції внесення змін до Основного Закону, прийнятого за основу на пленарному засіданні Конституційної Асамблеї, яке відбулося 21 червня 2013 року.

Спиратися на історію

Водночас удосконалення Конституції України, попри нагальність цього процесу для вітчизняного державотворення та правотворення, повинно мати системний характер, спиратися на історію становлення та розвитку конституцій і конституціоналізму на українських землях, на кращі взірці конституційної реформи в зарубіжних країнах, насамперед у державах—учасниках ЄС, та рівною мірою у пострадянських і постсоціалістичних країнах Європи, на усвідомлення конституції як універсальної цивілізаційної цінності, що утверджує права і свободи людини, демократію та верховенство права. До того ж Конституція України має стати визначальним складником національної ідеї, відтвореної у відповідній державницькій ідеології, правовій культурі та правовому вихованні. Саме Основний Закон, на наше переконання, має полати поширений у суспільстві правовий нігілізм, сформувати цінності, що спроможні об'єднати український народ у непростих сучасних політико-правових і соціально-економічних реаліях.

Зовні такі цінності можуть проявлятися в різних формах. **Проте вони завжди матимуть ознаки національного ідеалу, але головне, щоб вони були не лише зрозумілі, об'єднувальні, сприйнятні, внутрішньо та зовнішньо об'єктивовані, а й щоб мали практичну реалізацію передусім у діях органів публічної влади щодо побудови громадянського суспільства насамперед. Українські національні цінності повинні ґрунтуватися на всіх притаманних суспільству соціально-політичних чинниках, котрі безпосередньо чи опосередковано впливають на свідомість як окремих громадян, так і нації загалом. Вони покликані сприяти оновленню країни, зміцненню нації та забезпеченню добробуту громадян.**

Беззаперечним є й те, що модернізація Основного Закону не може переслідувати інтереси та цілі окремих політичних та інших соціальних груп, бути «правилами гри» для одного чи декількох лідерів громадської думки. Адже Конституція України, як і конституції та конституційні акти інших держав, встановлює основи конституційного ладу, визначає мету та завдання розвитку держави і громадянського суспільства, вноормує правила, форми і межі їх взаємодії, утверджує пра-

вові механізми діяльності відомої тріади «людина—суспільство—держава», створює належні умови для розвитку України як європейської держави.

Шістнадцятий президент США А. Лінкольн під час свого виступу в Інституті Купера 27 лютого 1860 року запально виголосив, що системою правління, за якою живуть американці, є Конституція Сполучених Штатів Америки. Переко-наний, що той день, коли такі слова про Конституцію України будуть щиро говорити не лише політики і державні діячі, а й пересічні громадяни, стане днем її триумфу, гордістю українського народу.

Звісно, переважна більшість пересічних громадян переймаються питанням, що ж являє собою Конституція України, у чому полягають її визначальні ознаки, якими є пріоритетні шляхи і напрями її реалізації? Як відомо, категорія «Конституція України» є досить поширеною не лише в науці конституційного права, й у повсякденному життє. При цьому вона виникла задовго до зародження самого конституціоналізму та конституційного права.

Вважається, що латинське слово «constitutio» спочатку вживалося в заголовку офіційних документів Стародавнього Риму часів Принципату та Домінату: «Rem Publicam Constituere...» — «Римський народ встановлює...». Пізніше дієсловом «встановлює» трансформуються в іменник «устрій, лад», що й дав початок численним стародавнім «конституціям» («конституції Юстиніана», «Конституція Афінів», або «Афініська Політія»). За критичних умов у Римській республіці право видавати установчі акти, що змінювали суспільний і державний лад, надавалося диктаторам, яких іще називали «конституцієдавцями». Теперішнього значення термін «конституція» почав набувати лише в XVII столітті, що ознаменувалося бурхливим розвитком конституційних ідей у Великій Британії, Франції, Бельгії та інших тогочасних країнах Європи та Америки.

«Суспільний договір»

Категорія «конституція» наповнювалася сучасним змістом протягом тривалого часу, чому сприяли теоретико-правові погляди таких мислителів XVI—XIX століть, як Вільям Блекстон, Гуго Гроцій, Абат Дайсі, Вільгельм Лейбніц, Шарль-Луї Монтеск'є, Джон Локк, Томас Пейн, Самуель Пуфендорф, Жан-Жак Руссо та ін. Власне, і сам термін «конституція» був відроджений Шарлем-Луї Монтеск'є у главі «Про конституцію Англії» його відомої роботи «Про дух законів» (1748 р.), а пізніше сприй-

нятий Жаном-Жаком Руссо і використаний ним у роботі «Проект конституції для Корсики» (1778 р.). Ще раніше Жан-Жак Руссо у своїй відомій роботі «Про суспільний договір» (1762 р.) ототожнив конституцію з основним законом. Здобутки названих та інших мислителів знайшли своє відображення в перших конституціях — Конституції США 1787 року, Конституції Польщі 1791 року, Конституції Франції 1791 року та інших тогочасних конституціях і конституційних актах.

Слід мати на увазі й те, що вітчизняна теорія та практика творення конституцій є однією з найдавніших в Європі. Зокрема, це Конституція Пилипа Орлика 1710 року — «Пункти й конституції законів та вольностей Війська Запорозького між ясновельможним паном Пилипом Орликом, новообраним Гетьманом Війська Запорозького, та між старшиною, полковниками, а також названим Військом Запорозьким, прийняті публічною ухвалою обох сторін і підтверджені на вільних виборах встановленою присягою названим ясновельможним гетьманом, року Божого 1710, квітня п'ятого дня у Бендерах», або ж «Бендерські конституції 1710 року». Цей документ був укладений понад 300 літ тому вихованцем Києво-Могилянської академії Пилипом Орликом і козацькою старшиною у вигнанні. У його підготовці також брали участь відомі представники тогочасних військових кіл і духовенства Андрій Войнаровський, Григорій Герцик, Кость Гордієнко та ін.

Конституція гетьмана Пилипа Орлика 1710 року, на думку багатьох сучасних правознавців, так і не була втілена на практиці, оскільки в державі, формально утвореній за Прутським (1711 р.) та турецько-українським (1711—1712 рр.) договорами й яка проіснувала до 1714 року, присутність козацтва була фрагментарною й лише у формі військових ескадрилей. Інші українські дослідники переконані, що цей важливий політико-правовий документ був чинною Конституцією Правобережної України в 1711—1714 роках.

Свідомо уникаючи дискусій про дєвість Конституції Пилипа Орлика 1710 року, відзначимо, що вплив конституційних ідей та ідеалів, закладених у ній, був надзвичайно важливий для розвитку не лише української, а й усієї європейської конституційно-правової думки. До того ж,

як писав Ілько Борщак у роботі «Великий мазепинець Григор. Орлик» (Нью-Йорк, 1972), завдяки Вольтеру, що отримав від Пилипа Орлика через його сина Григора матеріали про роль українців на чолі з гетьманом Іваном Мазепою у війні Росії та Швеції, а також про «Вольності Війська Запорозького» 1710 року, вся Європа дізналася про те, що «Україна завжди прагнула свободи».

Подальший розвиток конституцій і практики їх реалізації наповнював їх

новими політико-правовими сенсами і властивостями. На початку XX століття в Європі набуло популярності визначення конституції Георга Еллінека, який вважав, що конституція є сукупністю правоположень, що визначають вищі органи держави, порядок закликів їх до відправлення функцій, їх взаємні відносини і компетенцію, а також принципові положення індивіду щодо державної влади. Хоча вже Веймарська конституція 1919 року утвердила, поряд з ідеями народного суверенітету, республіканства, парламентської демократії та федералізму, такі важливі конституційні цінності, як конституційний статус суспільства та особи. У подальшому названі цінності отримали своє поширення в більшості конституцій Європи.

Сучасні вітчизняні правники по-різному визначають поняття конституції. Так, крилатим став вислів одного з фундаторів конституціоналізму, першого Голови Конституційного Суду України Л. Юзькова про те, що над Конституцією — лише Бог.

Система актів

Автор першого в Україні посібника з конституційного права України В. Мелашенко писав, що конституція — це, як правило, єдиний правовий акт або система таких актів, за допомогою яких народ чи органи держави, які виступають від його імені, встановлюють основні принципи устрою суспільства і держави, форми безпосередньої демократії, визначають статус державної влади та місцевого самоврядування, механізм їх здійснення, закріплюють права й свободи людини і громадянина. Інший відомий правознавець Ю. Тодика пропонував розуміти під Конституцією України єдиний нормативно-правовий акт, що має особливі юридичні властивості, через який український народ виражає свою суверенну волю, утверджує основні принципи державного та суспільного ладу, визначає систему і структуру державної влади та місцевого самоврядування, механізми реалізації державно-владних повноважень, основи правового статусу людини, територіальний устрій держави. В. Шаповал слушно стверджує, що

конституція — це насамперед система обмежень державної влади у вигляді встановлених в основному законі прав і свобод індивіда, а також гарантій реалізації цих прав і свобод.

Існує й безліч інших, нерідко і доволі оригінальних, визначень Конституції України.

Узагальнюючи найбільш поширені погляди учених конституціоналістів, можна стверджувати, що Конституція України — це єдиний наділений найвищою юридичною силою правовий акт, через який український народ і держава реалізують свою установчу владу й визначають засади правового статусу людини, насамперед її права та свободи, а також правові основи організації та здійснення публічної влади в Україні, загальні принципи взаємодії держави і громадянського суспільства. Тобто Конституція України є Основним Законом для людини, сус-

пільства та держави в Україні.

Сутність, зміст та інші правові властивості Конституції України розкриваються в її ознаках. Так, за своєю сутністю Конституція є правовим втіленням народного суверенітету, результатом здійснення народом свого природного права на самовизначення, втіленням історичних традицій вітчизняного державотворення і правотворення. Водночас Конституція України є й результатом реалізації державного суверенітету, який втілює повновладдя Української держави у сфері владних повноважень. Так, нині чинна Конституція України була прийнята 28 червня 1996 року Верховною Радою України від імені українського народу. Зазначене свідчить, що Основний Закон є втіленням консолідованої політичної волі українського народу та Української держави.

До того ж за своєю сутністю Конституція України є втіленням найбільш прогресивних ідей українського та зарубіжного конституціоналізму, а також прагнень нашої країни до євроінтеграції, інсталяції в чинне законодавство міжнародних стандартів у сфері прав і свобод людини, утвердження демократії та верховенства права.

За своїм змістом Конституція України є універсальним правовим інструментарієм, за допомогою якого народ і держава встановлюють та регулюють найважливіші суспільні відносини у всіх сферах суспільного та державного ладу України. Насамперед ідеться про конституційно-правове регулювання основ конституційного ладу, правового статусу людини і громадянина, засад здійснення безпосереднього народовладдя, принципів організації та діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також правового захисту Конституції України. Водночас предмет правового регулювання Конституції України, охоплюючи широке коло суспільних відносин, позбавлений абстрактності. І хоча норми Основного Закону мають відомий вплив на предмет правового регулювання інших галузей права, їх цілеспрямований вплив припадає саме на унормування конституційних правовідносин.

За своєю юридичною силою Конституція України є головним, найважливішим нормативно-правовим актом у системі джерел права України. Норми Основного Закону, навіть ті із них, які складаються лише із диспозиції (норми-принципи, норми-завдання, норми-дефініції), мають імперативний характер. Невиконання цих норм тягне за собою юридичну, в тому числі й конституційно-правову відповідальність. Спеціальний правовий захист Основного Закону здійснюється в нашій країні Конституційним Судом України.

Легітимізація

Також відзначимо, що конституції мають особливий порядок легітимізації — спосіб і форма їх прийняття та модернізації не повинні викликати жодних сумнівів. Світовій практиці відомо багато способів затвердження конституцій і внесення до них змін — шляхом прийняття установчими зібраннями чи конституантами (Бельгія, Італія, Латвія, Норвегія, Португалія), октроюванням (Канада, Кувейт, Саудівська Аравія), парламентом

(Австрія, Грузія, Данія, Ісландія, Македонія, Словаччина, Фінляндія, Чехія, Швеція), референдумом (Азербайджан, Андорра, Білорусь, Вірменія, Ірландія, Естонія, Литва, Росія, Франція, Швейцарія) тощо.

її модернізації

Але в кожному окремо взятому випадку успіх легітимзації конституцій визначається очікуваннями їх у суспільстві. Навіть конституції ФРН і Японії, прийняті після Другої світової війни за активної участі окупаційних військ і антифашистської та антимілітаристської інтелігенції цих країн, виявились очікуваними німецьким і японським народами, що й засвідчує їх ефективну дієвість упродовж понад півстоліття.

Конституція України також має особливий порядок прийняття і внесення до неї змін, унормований у Розділі XIII «Внесення змін до Конституції України», що є важливою нормативно-правовою гарантією її чинності. Дещо довільне тлумачення відповідних юридичних процедур у грудні 2004 року мало неоднозначні правові наслідки для національного державотворення та правотворення в 2005–2010 роках. Рішення Конституційного Суду України від 30 вересня 2010 року №20-рп у справі про додержання процедури внесення змін до Конституції України, пункти 2 і 3 мотивувальної частини якого встановлюють, що Закон України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 року є неконституційним і втратив чинність з дня прийняття цього Рішення, а на органи державної влади покладено обов'язок щодо його невідкладного виконання стосовно приведення нормативно-правових актів у відповідність до Конституції України від 28 червня 1996 року в редакції, що існувала до внесення до неї змін Законом «Про внесення змін до Конституції України» №2222 від 8 грудня 2004 року.

Легітимна процедура внесення змін до Основного Закону унеможливорює його миттєві, експресивні зміни. Відповідно до розділу XIII Конституції України, цей порядок є диференційованим залежно від важливості розділів Конституції, які підлягають змінам, і має здійснюватися поступово — протягом кількох сесій парламенту або за участі як парламенту, так і народу — шляхом проведення всеукраїнського референдуму (розділи I, III, XIII Конституції України).

Генезис конституціоналізму доводити, що будь-які, навіть найдосконаліші конституції, приречені на своє вдосконалення та оновлення.

Не є винятком із цього правила й Конституція України. Історія розроблення, прийняття, реалізації Конституції та внесення до неї змін має наступну найбільш узагальнену періодизацію: перший період (1991—1996 рр.) ознаменувався здобуттям незалежності України, процесом підготовки проекту Конституції та прийняттям Конституції України 1996 року; другий період (1996—2004 рр.) став періодом реалізації Конституції України 1996 року; третій період (2004—2010 рр.) позначився процесом внесення змін і доповнень до Конституції України (конституційною реформою), масштабною конституційною кризою 2007—2010 років і пошуком легітимних шляхів удосконалення розбалансованого Основного Закону; четвертий період (2010 рік — донині) ознаменувався визнанням 30 вересня 2010 року Конституційним Судом України

неконституційним Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 року та поверненням чинності Конституції України в редакції 28 червня 1996 року, а також започаткуванням

роботи Конституційної Асамблеї в 2012 році та напрацюванням нею змін до Конституції України. Кожному із зазначених періодів історії Конституції України 1996 року властиві особливості та специфіка. Зупинимось на останньому періоді, пов'язаному з модернізацією Конституції України.

Як відомо, з метою напрацювання пропозицій щодо змін до Конституції України на основі узагальнення практики реалізації Основного Закону України, з урахуванням досягнень та тенденцій розвитку сучасного конституціоналізму, забезпечення залучення в установленому порядку до такої роботи провідних учених, представників громадського суспільства і різних політичних сил, міжнародних експертів Європейської Комісії «За демократію через право» (Венеціанська комісія), експертів інших міжнарод-

Верховної Ради України відповідно до розділу XIII Конституції України.

Упродовж року своєї роботи Конституційна Асамблея напрацювала Концепцію внесення змін до Конституції України, ви-

несену 21 червня поточною року на четверте пленарне засідання асамблеї. На основі напрацювань комісії з питань конституційного ладу та порядку прийняття і введення в дію змін до Конституції України; з питань прав, свобод та обов'язків людини і громадянина; з питань здійснення народовладдя; з питань організації державної влади; з питань правосуддя; з питань правоохоронної діяльності та з питань адміністративно-територіального устрою і місцевого самоврядування, узагальнених Бюро Конституційної Асамблеї, на розгляд було винесено текст концепції модернізації Основного Закону в складі загальнометодологічних підходів до формування цієї концепції та, власне, пропозиції щодо оновлення преамбули і розділів Конституції України. До окремих із них хотілося б привернути увагу.

ПЕРШИЙ ПЕРІОД (1991—1996 рр.) ознаменувався здобуттям незалежності України, процесом підготовки проекту Конституції та прийняттям Конституції України 1996 року.

ТРЕЙЙ ПЕРІОД (2004—2010 рр.) позначився процесом внесення змін і доповнень до Конституції України (конституційною реформою), масштабною конституційною кризою 2007—2010 років і пошуком легітимних шляхів удосконалення розбалансованого Основного Закону.

ДРУГИЙ ПЕРІОД (1996—2004 рр.) став періодом реалізації Конституції України 1996 року.

ЧЕТВЕРТИЙ ПЕРІОД (2010 рік — донині) ознаменувався визнанням 30 вересня 2010 року Конституційним Судом України неконституційним Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 року та повернення чинності Конституції України в редакції 28 червня 1996 року, а також започаткуванням роботи Конституційної Асамблеї в 2012 році та напрацюванням нею змін до Конституції України.

Насамперед слід погодитися з положеннями Концепції про те, що

оновлений Основний Закон України має ґрунтуватися на положеннях чинної Конституції України, розвивати і конкретизувати їх.

Сама ж Концепція має враховувати передусім досвід реалізації чинної Конституції України, а також впроваджувати кращі сучасні досягнення європейського конституційного доробку.

Закономірним є й положення Концепції про те, що внормуванню підлягають засади європейських інтеграційних прагнень Української держави. Реформована Конституція України має відповідати загальноновизаним міжнародним стандартам, принципам та вимогам міжнародно-правових документів у сфері прав людини, а також максимально враховувати рекомендації і висновки Європейської комісії «За демократію через право» (Венеціанська комісія), Парламентської Асамблеї Ради Європи, досягнення і тенденції сучасного конституціоналізму.

Автори Концепції зійшлися на думці про необхідність **збереження чинної преамбули Конституції України**. Водночас очевидно постала й необхідність доповнити перелік політико-правових орієнтирів, визначених у ній, положеннями, пов'язаними зі зміцненням соборності та єдності України й конституцією Української держави як частини світової та європейської спільноти, із

прагненням розвивати екологічну державу, громадянське суспільство.

Щодо **Розділу I** «Загальні засади» Конституції України, Концепція передбачає його конкретизацію та систематизацію. Так, назву цього розділу пропонується викласти у редакції «Засади конституційного ладу», а логіка його нормативного викладу передбачається така: а) загальне визначення України як держави (незалежність, суверенітет, держава унітарна, територіально цілісна, демократична, правова, соціальна, державна символіка); б) базові цінності, на які орієнтується конституційний лад України (цілі та головний обов'язок держави); в) доктринальні положення засад конституційного ладу за структурою стосунків «людина—суспільство—держава» (народовладдя, республіка, громадянство, засади організації публічної влади і правової системи); г) інституційні положення засад конституційного ладу (політичні, економічні, соціальні, екологічні, національно-культурні, гуманітарні); д) інституційні положення щодо гарантій цілісності та захисту конституційного ладу України (оборона, національна і державна безпека, стабільність і захист Конституції України).

У **Розділі II** «Права, свободи та обов'язки людини і громадянина» необ-

риту перелік можливостей громадян з участі в реалізації форм безпосередньої демократії. З цією метою слід закріпити за громадянами право брати участь у висуванні кандидатів у Президенти та народні депутати, у діяльності виборчих комісій та комісій з питань проведення референдумів, здійснювати спостереження за проведенням виборів та референдумів, а також проводити агітацію в порядку, визначеному законом.

Концепція також передбачає, що в Конституції України має бути відображений баланс у застосуванні форм представницької та безпосередньої демократії шляхом закріплення неможливості застосування референдуму для припинення діяльності сформованих на виборах державних органів, заборони за рахунок референдуму не проводити передбачені законом вибори. Розвиваючи нормативне регулювання реалізації права народної ініціативи як підстави проведення всеукраїнського референдуму, вбачається доцільним усунути прогалину, яка полягає у відсутності вимоги щодо збирання необхідної кількості підписів про призначення всеукраїнського референдуму, крім областей України, в Автономній Республіці Крим, містах Києві та Севастополі (частина друга статті 72 нині чинної Конституції), а також покласти на Центральну виборчу комісію та інші державні органи обов'язкову перевірку таких підписів у порядку, визначеному законом.

Розширення безпосередньої демократії

Новаторським вбачається й положення Концепції про розширення наявної системи форм безпосередньої демократії шляхом запровадження інституту народної законодавчої ініціативи, передбачивши, що законопроекти з питань, зарахованих до сфери регулювання законом, можуть бути внесені до Верховної Ради України за ініціативою певної кількості громадян України, які мають право голосу, і повинні розглядатися парламентом невідкладно.

У **Розділі IV**, присвяченому Верховній Раді України, пропонується зберегти наявний статус парламенту, але конкретизувати повноваження Верховної Ради України щодо формування Кабінету Міністрів України і здійснення контролю за його діяльністю (розгляд питання про вотум довіри і вотум недовіри; заслуховування звітів окремих членів Кабінету Міністрів України та можливість висловлення їм недовіри за результатами таких звітів, що матиме наслідком їх відставку).

Концепція також пропонує механізм подолання вето глави держави. Так, вето Президента України може бути подолано не менш як двома третинами від конституційного складу Верховної Ради України. Якщо Президент України не промунульгує закон у 15-денний строк, такий закон набуває чинності після завершення зазначеного строку.

Окрема увага в Концепції приділяється модернізації конституційно-правового статусу народного депутата України. Так, пропонується обмежити недоторканність народних депутатів України винятково обсягом, визначеним Конституцією України, що означає неможливість розширення обсягу недоторканності в законах. У Конституції України, на думку авторів Концепції, необхідно також установити, що депутат не може бути затриманий або заарештований без згоди парламенту до винесення обвинувального вироку щодо нього, за винятком затримання на місці злочину.

Відповідна увага в Концепції приділяється й удосконаленню **Розділу V** «Президент України». Положення цього розділу ма-

ють містити застереження стосовно того, що одна й та сама особа не може бути Президентом України понад два строки підряд. Положення мають діяти щодо конкретної особи незалежно від факту внесення в період її президентства змін до Конституції України. При цьому повноваження Президента України мають бути зосереджені насамперед у сферах: національної безпеки та зовнішньої політики; дотримання Конституції; участі у формуванні Кабінету Міністрів України.

Ключовими питаннями Концепції є питання, пов'язані з формуванням Кабінету Міністрів України. Автори Концепції переконали, що формування Кабінету Міністрів України має базуватися на тому, що вирішальна роль у цьому процесі належатиме Верховній Раді України і буде нею здійснюватися за процедурою конструктивного вотуму. А припинення повноважень Кабінету Міністрів України, відправлення уряду або окремих його членів у відставку має також належати до дискретних повноважень Верховної Ради України.

До того ж взаємовідносини Кабінету Міністрів України та Верховної Ради України забезпечуватимуться шляхом підтримки більшістю народних депутатів України Програми діяльності Кабінету Міністрів України. Така підтримка матиме вияв в односторонньому формуванні Кабінету Міністрів України і схваленні Програми його діяльності.

Серйозні зміни в Концепції пропонуються щодо **Розділу VII** «Судова влада». З цією метою планується вилучити з Конституції України положення про обрання суддів безстроково Верховною Радою України, у такий спосіб врахувавши рекомендації Венеціанської комісії про необхідність усунення парламенту як політичного органу від процедури призначення та обрання суддів. Натомість повноваження щодо призначення суддів на посади та звільнення їх із посад, а також переведення суддів мають здійснюватися на підставі та згідно з поданням Вищої ради юстиції Президентом України. Також такі акти Президента України мають скріплюватися Головою Вищої Ради юстиції. До того ж пропонується підвищити мінімальний вік (із 25 до 30 років), а також мінімальний стаж у галузі права (із 3 до 5 років) для кандидата на посаду судді.

Концепція містить і низку інших новацій, які неможливо висвітлити в межах однієї публікації. Вони стосуються забезпечення механізмів реалізації правозахисного потенціалу органів прокуратури, вдосконалення статусу Конституційного Суду України і запровадження інституту конституційної скарги, оптимізації територіального устрою України та системи місцевого самоврядування.

Вище зазначені та інші новели Концепції внесення змін до Конституції України, за рішенням Конституційної Асамблеї від 21 червня 2013 року, будуть доопрацьовуватися членами асамблеї до 15 вересня цього року, а потім — узагальнені в наступній редакції відповідної концепції. Очевидно, що до їх обговорення залучатимуться численні вітчизняні та зарубіжні експерти. Запрошуємо до цієї дискусії й наших читачів.

Валентин КОВАЛЕНКО,
доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент НАПрН України,
член Конституційної Асамблеї.

В Україні поновлять видачу закордонних паспортів ймовірно після 22 липня. Про це повідомив завідувач організаційно-аналітичного сектору главку Державної міграційної служби в Криму Ігор Свиницький (НБН)

Через брак літаків «Міжнародні авіалінії України» масово затримують рейси. Тільки в п'ятницю вісім із них запізнилися на 4—14 годин, а літак з Єкатеринбурга взагалі не прибув до України через неполадки борту, пише газета «Комерсант-Україна»

Бензоотруєння: хто відповість за зламану машину

Неякісний 95-й бензин сьогодні стає нормою. І найгірше — довести, що вас заправили неякісним паливом практично нереально. З такою ситуацією днями зіткнулася і автор цих рядків у Києві. Історія банальна — лампочка на індикаторі бензину загорілася далеко від «перевічених» заправок. Довелося заїхати на першу ліпшу.

Результат — до гаража мій «жигуль» ледь доїхав, з вихлопної труби пішов чорний дим, одна зі свічок забилася. «Палений бензин», — такий діагноз поставили на СТО. Там і розповіли, що повертається на заправку немає сенсу, бо механізму, за допомогою якого можна було б покарати нечесних заправокників, як з'я-

сувалося, не існує. Довести, що причиною поломки є пальне з певної заправки, не можна навіть за наявності чека. Там завжди апелювати-муть, мовляв, «звідки знати, де ви заправлялися до і після нашої заправки». Особливо актуальною проблема стає влітку, коли люди починають ін-

тенсивніше мандрувати. Добре, якщо через неякісний бензин машина «зупинилася» у місті, де є СТО, в якій вона обслуговується, і додому водієві та його пасажирам нескладно дістатися. А якщо в таку ситуацію потрапить сім'я десь посеред херсонських степів дорогою на море? Крім того, вже почалися жнива, і якісне пальне у більшості обсягах потрібно не лише «курортникам», а й аграріям. Директор ТОВ «Консалтинг-група А-95» Сергій Куюн розповідає, що, за різними оцінка-

ми, 25 відсотків вітчизняного пального тією чи іншою мірою не відповідають стандартам. Виправити ситуацію може лише втручання влади. Зокрема, на думку експерта, необхідно виділяти кошти відповідним

лабораторіям, які щоденно перевірятимуть якість бензину та дизпалива. «Однак держава не фінансує ці програми вже 4—5 років», — нагадав Сергій Куюн. Поки що вихід, на його думку, залишається один — зап-

равлятися на «перевічених» (великих мережевих) заправах, інакше доведеться платити куди більші гроші за ремонт. **Тетяна ПАСОВА.**
Фото: Юрій Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Віце-прем'єр на байку відкрив рок-фестиваль

Понад тисяча байкерів з восьми країн і десяти регіонів України прибули до Дніпропетровська для участі у міжнародному фестивалі «The Best City». Перед відкриттям музичного шоу тисячна колона мотоциклістів пройшла десятима вулицями міста — до замиського парку Новоселиця, де з 12 по 14 липня тривав сам фестиваль.

У складі колони — фанати залізних коней з Польщі, Молдови, Угорщини, Росії, США і країн Прибалтики. До них приєдналися «наїзники» з половини регіонів України. — Люблю мотоцикли й поважаю дорогу, — сказав віце-прем'єр О. Вілкул. — Це моє захоплення вже більше 25 років. Тільки разом із

дружиною я проїхав понад 150 тисяч кілометрів. А загалом — більше 300 тисяч. І в більшості тих, хто сьогодні приїхав на фестиваль, стільки ж кілометрів за плечима. Україна — дуже красива країна. І ти відчуваєш це, коли їдеш за кермом мотоцикла. Нагадаємо, що цього року гостей «The Best

City» розважали такі групи, як Scorpions (Німеччина), Lacuna Coil (Італія), Guano Apes (Німеччина), Hurts (Великобританія), «Мумій Троль», «Ленінград», «Сплін», «Бі-2», «Нічні снайпери», «ВВ», «ТНМК», а також багато інших. **Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.**
Дніпропетровська область.
На знімку: віце-прем'єр О. Вілкул (праворуч) розмовляє з президентом Московського клубу байкерів «Нічні вовки» О. Залдостановим.
Фото надане прес-службою ОДА.

Серед найкращих випускників — ужгородці

Випускник Ужгородської загальноосвітньої школи №15 Віталій Трачук здобув на зовнішньому незалежному оцінюванні максимальний результат — 600 балів. Іспит складав з трьох предметів: української мови та літератури, історії України і всесвітньої історії. Таких учнів в Україні лише шестеро.

— Це вже вдруге наші випускники показують такий високий результат, — каже відповідальна за ЗНО в Закарпатській області Любомира Мегела. — Торік учень Ужгородської лінгвістичної гім-

назії імені Тараса Шевченка Михайло Турянця також отримав такі оцінки. Тоді подібних рекордсменів в Україні було троє. Нині шестеро. До речі, тест із четвертого предмета Віталій

ДОВІДКОВО

За попередніми підсумками ЗНО-2013, із різних предметів максимальну кількість балів набрали 683 випускники. З них 48 отримали по 200 балів з двох предметів. І тільки шестеро учнів — 600 балів з трьох дисциплін. Серед них і ужгородець.

Трачук склав на 199 балів. Перед тим виборов друге місце в IV етапі Всеукраїнської олімпіади з історії України. Це дає хлопцеві додаткові 40 балів при вступі до ВНЗ. Віталію Трачуку та ще сімнадцяти найкращим випускникам Закарпаття голова обласної державної адміністрації Олександр Ледида побажав успіху в житті й навчанні та вручив пам'ятні подарунки. Відзначити найкращих учнів у краї стало традицією.

Василь НИТКА.
Ужгород.
На знімку: гарні знання допоможуть Віталію Трачуку підкорити ще не одну вершину.
Фото надане прес-центром ОДА.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Ушанували пам'ять закатованих

У селі Копище Олевського району відбувся мітинг, приурочений до трагічної дати. Сім десятиліть тому, 13 липня 1943 року, окупанти спалили його дотла. Тоді загинуло майже три тисячі мирних жителів, у тому числі 1347 дітей. Людей заганяли до хат, хлівів, у церкву, які підпалювали. Вціліти вдалося небагато.

Олександр КАВУН.
Житомирська область.

Велокортеж поспішає до... РАЦСу

Сумчани Олександр Крищенко і Олена Кравченко зіграли перше в місті «велосипедне весілля». Кортеж із 40 двоколісних машин на чолі з молодятами, на роверах яких було написано «наречений» і «наречена», прибув до РАЦСу на церемонію одруження під схвальні оплески мешканців обласного центру.

Ідея такого весілля виникла не випадково. Олександр давно займа-

ється велоспортом, постійно з друзями їздить туристичними маршрутами Сумщини. Олена до зустрічі з майбутнім чоловіком навіть не знала, з якого боку сідати на велосипед. Нині ж вона вже не уявляє свого життя без двоколісного «друга».

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

ЦИФРА
3,5 млн. грн. податків та зборів забезпечує до бюджету Івано-Франківська митниця Міндоходів, щоденно оформлюючи понад 200 митних декларацій та 4 тисячі тонн вантажів.
Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.

Навчать рятувати потопуючих

Севастопольська міська організація Товариства Червоного Хреста відкрила безплатні курси першої медичної допомоги. Її голова Олександр Коваленко каже, що для оволодіння необхідними навичками достатньо 12-годинних занять. Торік понад 200 севастопольців пройшли навчання на курсах, у їх числі — співробітники міліції

та працівники рятувальних загонів. Тепер Червоний Хрест проводитиме заняття для школярів і всіх бажаючих, адже тільки цього року на міських пляжах зареєстровано кілька летальних випадків через несвоєчасне надання долікарської допомоги.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

Змії надокучають кам'ячанам

Кам'янець-подільський рятувальники цього року вже кілька разів вилучували змії у квартирах громадян. Так, днями сім'я, що мешкає в центрі міста на четвертому поверсі, поклікала на допомогу службу надзвичайних ситуацій. У кухні чоловік помітив щось чорне, схоже на змію. МНСники вилучили незваного гостя — ним виявився вуж, якого, очевидно, привезли із села в сумках з продуктами. Молодій жінці з вулиці Тімірязєва довелося пережити сильний шок, адже до її помешкання на другому поверсі не відомо як забралася отруйна змія — кораловий аспід. За припущеннями мешканців цього будинку, хтось із їхніх сусідів або займається колекціонуванням рептилій, або продає їх, що заборонено законом. Рідкісну змію ще раніше рятувальники відловили у дворі. Плазуни часом тікають, створюючи загрозу для людей.

Віра ШПИЛЬОВА.

Раптовий викид метану забрав життя гірника

Ще троє госпіталізовані. Аварія під час виконання підривних робіт сталася в ніч на неділю на шахті «Щегловська-Глибока», що в Макіївці Донецької області. Тоді під землею перебували 133 гірники, зокрема на небезпечній ділянці — четверо. Тіло одного з них, майстра-підривника 1963 року народження, виявлено без ознак життя під час обстеження виробок гірничорятувальниками. Двох робітників з опіками до 30 відсотків шкіри доправили до опікового центру, ще

один перебуває в міській лікарні з отруєнням газом. Потерпілі забезпечені всім необхідним для лікування.

Як повідомили в прес-службі обласної державної адміністрації, на шахті призупинено вуглевидобуток. Три відділення гірничорятувальників спільно із працівниками підприємства здійснюють відновні та дегазаційні роботи. Працює комісія з розслідування причин аварії та експертна група.

Ліна КУЩ,
Донецька область.

ФОТОФАКТ

У Києві перед входом до дельфінарію «Немо», збудованого на самовільно захопленій земельній ділянці, громадські активісти провели акцію «Бариги, не катуйте дельфінів!».

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Азовських бичків «виживають» з автотрас

Акцію протесту біля траси Харків—Сімферополь влаштували понад 100 мешканців Генічеського району Херсонщини. Вони вимагали дати їм змогу збувати тут фрукти, овочі та рибу. Стихийні базари вздовж поживленої магістралі існують уже не один десяток років: сільські комерсанти звикли торгувати тут просто із землі. Але нещодавно місцева влада вирішила покласти цьому край, виділивши районному комунальному підприємству землі

під будівництво одразу двох сезонних ринків для реалізації вітамінної продукції із садів і городів. Селянам запропонували на них перебратися, а вони у відповідь здійняли бунт, погрожуючи перекрити ту саму дорогу, яка їх і годувє.

Виникнення гігантського затору на трасі у кримському напрямку, якою щодня користуються десятки тисяч курортників, відвернув голова Генічеської райдержадміністрації Сейтумер Німетуллаєв. Він запро-

сив ініціативну групу протестувальників до себе наступного дня на перемовини. Після важкої розмови частину комерсантів усе ж вдалося переконати спробувати торгувати на нових ринках. Та дехто вперто налаштований воювати за ділянки на узбіччі. Адже на ринках прибирають і вивозять сміття, облаштовують туалети та водопостачання, будують навіси, щоб харчі не пеклися на сонці, а за ці послуги треба віддавати щодня 30 гривень.

Ті, хто звик безкоштовно торгувати з причепа чи розкладати товар просто на траві, платити за сервіс не бажають і готові навіть перекривати магістралі. Однак цього разу генічеська влада налаштована рішуче: чиновники кажуть, що перечікувати і сподіватися на повернення старих добрих часів не варто. Адже комерції в грязюці, та ще й із ризиком для життя самих продавців та покупців, більше не буде. І тим паче не буде

«придорожнього» продажу славетних азовських бичків та кефалі. Під палючим сонцем солоні чи копчені морські делікатеси швидко псуються і з вишуканої закуски до пива перетворюються на джерело кишкових інфекцій, після вживання яких можна підхопити що завгодно — від розладу травлення аж до смертоносного ботулізму.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Гіпермаркет замість скверу?

Акцію протесту проти будівництва в парковій зоні нового гіпермаркету провели жителі столичного масиву Березняки та громадські активісти. З плакатами «Забудовники, забирайтеся геть!» люди спробували пройти на територію скверу, який встигли обнести залізобетонним парканом.

Коли їх не пустила охорона, вони зламали ворота, а потім перекрили рух на вулиці Серафимовича. Вимоги протестувальників — зупинити знищення скверу, де вже пересадили дві 40-річні липи, обрізавши їм коріння і крону, і не допустити будівництва торговельно-розважального центру на місці відпочинку містян.

Люди не розходяться й уночі — вони планують організувати постійне чергування і блокування воріт і техніки. Представник замовника будівництва Віталій Мацелюх каже, що в компанії є всі необхідні документи.

Фото Олександра СИНІЦІ/УНІАН.

Переможця визначать глядачі

В Одесі відкрився IV Міжнародний кінофестиваль. Його червоною доріжкою пройшли сербський режисер Емір Кустурица і класик польського кіно, легендарний Кшиштоф Зануссі, німецька актриса Франциска Петрі, продюсер Олександр Роднянський, український письменник і сценарист Андрій Курков. Під час церемонії відкриття Еміру Кустуриці вручили спеціальний приз «Золотий Дюк» за внесок у кіномистецтво.

Розпочався кіноогляд з повнометражної стрічки Джеффрі Чендора «Не згасне надія». Для міжнародного конкурсу

відібрано стрічки 11 режисерів зі США, Великобританії, Ізраїлю, Грузії, Італії, Польщі, Німеччини, Румунії, Франції, Індії, Росії та України. На національну кінопремію претендують чотири фільми, включно з картиною «Параджанов», і 12 короткометражок. За традицією головний приз за кращий фільм — «Золотий Дюк» — вручать за результатами глядацького голосування.

На знімку: Одеський театр опери та балету — місце проведення кінофестивалю.

Фото Олександра ШЕПЕЛЄВА.

...були гімназистами — стали школярами

У Полтаві одразу три гімназії та одна спецшкола стали звичайними загальноосвітніми закладами. Не втримали «прапор» гімназії №9, №28, №30 та спеціалізована школа №29. Їх статус своїм рішенням змінила міська рада. Тож до їхніх перших і п'ятих класів усіх без винятку учнів із прилеглих мікрорайонів зараховуватимуть без конкурсного тестування.

Як поінформувала депутатів заступник міського голови Світлана Порохня, за підсумками моніторингу щодо кількості призерів учнівських олімпіад, конкурсу захисту робіт Малої академії наук і показників зовнішнього незалежного оцінювання «ці заклади отримали найнижчі результати». Перейменування навчальних закладів позбавляє їхніх педагогів надбавок до зарплати. Хоча, за словами Світлани Порохні, у цих школах створять класи з поглибленим вивченням окремих предметів, за викладання яких надбавки все ж виплачуватимуть.

Василь НЕІЖМАК.

...карпилівський досвід поширять на Рівненщині

Сучасний спортивно-оздоровчий заклад на місці колишнього стихійного сміттєзвалища побудував у селі Карпилівка Рівненського району місцевий фермер, який обробляє 100 гектарів землі, займається виробництвом м'ясо-ковбасних виробів, виготовленням меблів. А значить — дає робочі місця селянам та наповнює бюджет. У спорткомплексі є футбольне поле зі штучним покриттям, 25-метровий басейн, система саун та місця для відпочинку. Соціально відповідальний фермер планує й надалі розвивати інфраструктуру села. Тож у перспективі поблизу спорткомплексу мають з'явитися криті тенісні корти, стіна для скелелазіння, лижна гірка та дитячий майданчик, буде відкрито готель і кафе. Такий досвід залучення соціально відповідального бізнесу до розбудови сільських територій вартий наслідування, його поширять у нашій області, — каже перший заступник голови Рівненської ОДА Анатолій Юхименко.

Олександра ЮРКОВА.

...гуляли три ночі поспіль

У Львові короткі липневі ночі перетворилися на яскраве дійство з численними екскурсіями, театралізованими дійствами, перформансами. Серед родзинок фестивалю «Ніч у Львові» — екскурсія кабінетом міського голови. У ньому зголосилося побувати 30 осіб, а супроводжував їх відомий львовознавець Ігор Лильо. Розташований кабінет у пам'ятці архітектури — львівській ратуші, саме тут протягом багатьох століть була резиденція львівських бургомістрів, чимало з них залишили свій слід. «Місто ніколи не може залишатися без влади. Тому коли денний голова лягає спати, на роботу заступає нічний», — розповів Ігор Лильо.

Так само незвичне звучання має в цей час орган, який перебуває в Домініканському костелі, — нині в його приміщеннях сусідять Музей історії релігії, греко-католицька церква та відбудовується органні концерти. А музей Соломії Крушельницької потішив своїх відвідувачів ретроспективним показом фільмів в «Музичному салоні».

«Ніч у Львові» відбувається четвертий рік поспіль, кожного року програма фестивалю додає нові дійства. Цьогоріч до неї приєдналися заходи в храмах міста. Зокрема в підземеллях Храму Преображення Господнього виступив театр тіней «Див» під акомпанемент камерного оркестру.

Олександр СИРЦОВ.

8 липня. Львівська область. Українсько-американські військові навчання «Репід Трайдент — 2013» на базі Міжнародного центру миротворчості та безпеки Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

9 липня. Черкаська область. Працівниця току Світлана Семиз під час жнив у ТОВ «Агро-старт».

10 липня. Брюссель. Представник військового керівництва НАТО генерал-майор Хосе Мануель да Сільва, військовий представник Місії України при НАТО генерал-майор Анатолій Петренко, автор виставки Олександр Клименко, заступник глави Місії України при НАТО радник-посланник Єгор Божок під час відкриття в штаб-квартирі НАТО виставки робіт фоторепортера «Голосу України» Олександра Клименка, присвяченої співробітництву нашої країни і Північноатлантичного альянсу у військовій сфері.

11 липня. Дмитро Шерембей, голова пацієнтської організації ЮКАБ, пацієнт лікарні, Валерій Запорожан, в. о. президента Академії меднаук України, та владика Павло, настоятель Києво-Печерської лаври, під час підписання тристороннього меморандуму про недоторканність Інституту епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л. Громашевського на території Києво-Печерської лаври, доки не буде добудовано нове приміщення для клініки.

12 липня. Акція протесту біля КМДА групи підприємців — людей з фізичними вадами, мета якої — привернути увагу громадськості та ЗМІ до проблеми знищення налагодженого ними бізнесу.

13 липня. Полтава. Показове тренування молоді, спрямоване на пропаганду здорового способу життя.

14 липня. Дніпропетровськ. Сценічна реконструкція козацької битви при Хотині 1621 р. під час фестивалю «The Best City.UA».

Едвард Сноуден погодився на політичний притулок у Росії

Про це він заявив на прес-конференції в аеропорту «Шереметьєво». Як відомо, Сноуден протягом тривалого часу надавав американським і англійським газетам секретну інформацію про злочинну діяльність спецслужб США по всьому світу.

Сноуден мотивував свої дії тим, що «не може зі спокійною совістю дозволити уряду США порушувати приватність, основні свободи людей в усьому світі». Вашингтон дав команду заарештувати свого колишнього агента.

Рятуючись від арешту, Сноуден прилетів у російську столицю майже місяць тому. Але оскільки держдепартамент США ліквідував його паспорт, він змушений, як і герой голлівудського фільму «Термінал», жити в митній зоні, не маючи змоги вийти з будівлі аеропорту.

Уся ця шпигунська колізія стала потужним деструктивним чинником у російсько-американських відносинах. Адже восени мала відбутися робоча зустріч президентів РФ і США. Вашингтон зажадав від

Москви видачі злочинця, а низка російських високопосадовців, включаючи президента Володимира Путіна, заявила про небажання брати участь у цьому скандалі. Понад те, американські газети пишуть, що Барак Обама може скасувати свій візит у Москву.

Але вчора ситуація різко змінилася. Едвард Сноуден провів в аеропорту, у закритій зоні, прес-конференцію «для російських правозахисників», а керівництво вищого законодавчого органа озвучило думку Кремля з приводу можливості надати йому притулок. Щоправда, спікер Державної думи Сергій Наришкін повторив слова Володимира Путіна про те, що «Сноуден має припинити завдавати шкоди партнерству Росії і США».

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

ФОТОФАКТ

Під час україно-американських військових навчань «Сі Бриз 2013» український спецназ разом зі спецпідрозділом прикордонної служби провели операцію зі знешкодження терористів.

Фото Андрія НОВАКА (Укрінформ).

Депутат бундестагу Патрик КУРТ: «Угода про асоціацію має бути підписана»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— Пане Курте, звідки у вас інтерес до України?

— Це загальний інтерес до країн Східного партнерства. Я сам родом з Тюрінгії, з колишньої НДР, і добре знаю, що перехід від диктатури до демократії дуже важкий. У НДР було багато передумов для успішної трансформації: спільні з німцями із ФРН мова, історія, а також такі, здавалося б, дрібниці, як західне телебачення, яке багато хто по-тай дивився в НДР, родичі на Заході... І все-таки навіть через 23 роки після об'єднання на території колишньої НДР значно більше проблем, ніж у західних федеральних землях. Це свідчення того, як важко має бути сьогодні тим державам, у яких немає такого потужного західного брата, які повинні здолати цей процес самотужки.

Тому в мене інтерес не тільки до східноєвропейських країн в ЄС, а і до держав за його межами. І добре б, щоб такий інтерес з'явився в інших депутатів бундестагу.

— Чи бували ви в Україні?

— Так, я був у Львові та Києві.

— І яке враження справили на вас українці?

— Для мене особисто Україна — це далеко не та країна, якою її часто представляють у західних засобах масової інформації. Це сучасна відкрита держава. Захід України налаштований винятково проєвропейськи. І з часу завоювання незалежності Україна пройшла успішний шлях розвитку.

— Як ви ставитеся до підписання Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом?

— Угода про асоціацію має бути підписана. Звичайно, вона пов'язана з жорсткими умовами. Але інші країни теж повинні були виконати певні вимоги. Я вважаю дуже важливим, щоб Україна наполегливо працювала над виконанням цих умов, не випускаючи з уваги головну європейську мету. Угода про асоціацію може бути при цьому гарною дорожньою картою.

— Ви кажете: «Угода має бути підписана», але не уточнюєте, коли. Чи може це відбутися вже

в листопаді цього року на саміті у Вільносі?

— Усі передумови для підписання такої угоди найближчим часом є, і вона може бути підписана в листопаді. Я підтримую таке підписання.

Мені хотілося б звернути увагу, що сигнали, які посилає Україна, часто викривлено розуміють у Німеччині й загалом у Західній Європі. І Україна повинна дуже чуйно ставитися до висунутих вимог. Це стосується насамперед прав людини, від них ми не маємо наміру в жодному разі відступати. Але політичні дефіцити, які, поза сумнівом, є в Україні, потрібно розглядати в загальному контексті. І якщо Україна піде європейським шляхом, то вона заслуговує на те, щоб Європейський Союз пішов їй назустріч.

— Чи були таким «перекручено сприйняти сигнал» дискусії перед Чемпіонатом Європи 2012 року з футболу? Тоді ви стали одним з небагатьох німецьких політиків, які різко виступили проти бойкоту цієї спортивної події. Ви писали, що бойкот «контрапродуктивний» і «грає на руку українським євроскептикам». Несподіванкою було й те, що ви провели межу між можновладцями і країною: «Народ не можна карати за помилки й проблеми уряду. Демонстративним поворотом спиною до України будуть ослаблені сили, що симпатизують Європі, і перекритий шлях зближення країни із Заходом».

— Пристрасті перед Чемпіонатом Європи загострилися навколо справи Тимошенко. Україна в цьому сенсі не надто добре виглядала в очах суспільної думки. На поверхню спливали всі потаємні найгірші почуття — слухні або несправедливі — стосовно України. Я вважав величезним перебільшенням називати уряд в Україні «режимом», говорити про «диктатуру». В Україні немає диктатури. Україна — не диктаторський режим. Але — і це повинні взяти до уваги в Україні — інформація, яка надходила тоді із країни, дуже ускладнила відкритий двосторонній діалог. Україна не могла виграти цю інформаційну війну. Вона дала

супротивникам дуже багато сильних аргументів проти себе. Це поставило в скрутне становище і тих, хто завжди підтримував Україну.

Ми у ВДП тоді ретельно проаналізували ситуацію й дійшли висновку, що Україна (не тільки географічно, а й історично, культурно) — достеменно європейська країна, складова частина Європи.

Потрібно взяти також до уваги, що це був час високої політизації в Німеччині. На характер критики України перед чемпіонатом накладала відбиток та обставина, що в Німеччині відбувалися вибори в земельний парламент найбільшої німецької федеральної землі Північний Рейн-Вестфалія, і в такій ситуації багато політиків у своїх висловленнях відверто передають кути меду.

— До Вільноса залишилося не так багато часу. Чи є вже загальна позиція щодо Угоди про асоціацію в партії Вільних демократів?

— Ми у ВДП завжди відкрито заявляли, що прагнемо підтримати Україну на шляху її вступу до ЄС. Ми — єдина фракція в бундестазі, яка чітко й послідовно дотримується цієї мети. Це стосується і Угоди про асоціацію. Ми хочемо підписання цієї угоди.

Але слід звернути увагу на те, що ВДП і уряд можуть піти різними шляхами. Уряд має напружувати загальну позицію разом з іншими країнами — членами ЄС. Німецьке керівництво, звичайно, важливий актор на політичній арені в Європі, але не єдиний.

Хотілося б відзначити, що в Україні є багато прихильників у Східній Європі. Наприклад, у Словаччині чи в прибалтійських державах в урядах є активні прихильники України, які можуть замовити за неї добре слово.

Німеччина була й залишається одним із найнадійніших партнерів України в ЄС, тому що наша країна виконує роль посередника між країнами Східного партнерства й країнами Західної Європи. На нас можна покластися ще й тому, що ми єдина країна в Західній Європі, яка добре знайома зі складнощами перехідних процесів від диктатури до демократії. Такого досвіду в інших країн Західної Європи немає.

Віктор ТИМЧЕНКО.
Берлін.

ПЛАНЕТА

Не виключено відставку уряду

В Іспанії — черговий корупційний скандал, у центрі якого опинився голова уряду Маріано Рахой. Цей скандал навколо Народної партії, лідером якої є нинішній прем'єр, триває з 2009 року. Він почався після того, як колишнього скарбника Народної партії Луїса Барсенаса правоохоронні органи звинуватили у махінаціях із податками, відкритті таємних рахунків в іноземних банках та отриманні мільйонних хабарів від бізнесменів. Причому частина цих грошей нібито йшла на нелегальне фінансування партійної каси, а також виплачувалася таємно керівництву Народної партії, включно з Маріано Рахоем.

Попри те, що глава уряду протягом усього часу категорично відкидав звинувачення у причетності до корупційних схем і публічно відмежовувався від экс-скарбника своєї партії, днями його позиції похитнулися. Відбулося це після того, як газета «Ель Мундо» оприлюднила приватне смс-листування прем'єра із заарештованим, що перебуває під слідством, в якому Маріано Рахой постійно підтримував Барсенаса. Після цих викриттів лідер опозиційної Іспанської соціалістичної робітничої партії Альфредо Перес Рубальба попросив прем'єра негайно піти у відставку.

І знову про расизм

У багатьох містах Сполучених Штатів, зокрема у Нью-Йорку, Сан-Франциско, Чикаго та Вашингтоні, відбулися багатолюдні демонстрації. Їх учасники обурені рішенням суду, який повністю виправдав білого дружинника-добровольця Джорджа Циммермана. Його судили за вбивство неозброєного молодого афроамериканця Трейвона Мартіна. Адвокати підсудного стверджували, що той захищався, і присяжні повірили їхнім аргументам. Президент США Барак Обама спробував заспокоїти маси. Він закликав національне осмислити рішення суду, бо «Америка — це законослухняна країна». Протестувальники ж вважають, що вся справа — в расизмі, адже вбито було чорношкірого.

Під свист...

У неділю, 14 липня, Франція відзначала головне національне свято — День взяття Бастилії.

Під час головного заходу — військового параду на Єлисейських полях — сталися дві прикметні події. Уперше в історії у параді взяли участь малійські солдати. У такий спосіб французька влада відзначила їхній внесок у боротьбу з тероризмом. Армія Малі тривалий час протистоїть екстремістам на півночі своєї країни. Цього року французи прийшли їм на допомогу.

Крім того, вперше на параді освітали президента Франції Франсуа Олланда, який їхав у відкритому автомобілі. Так численні французи укотре висловили свою незгоду з рішенням влади узаконити одностатеві шлюби. Нагадаємо, закон, що дозволяє одностатевим парам створювати шлюб і всиновлювати дітей, незважаючи на масові протести, 18 травня цього року був підписаний французьким президентом.

ФОТОФАКТ

У Юйшу-Тибетському автономному округі Китаю триває паломництво ламаїстів до відновленого після землетрусу 2010 року кургану «Мані», де біля молитовних циліндрів кожен може одержати благословення.

Фото Xinhua/Укрінформ.

У І півріччі на українських НПЗ було перероблено трохи більш як 1,5 млн. тонн нафти, або на 43 відсотки менше, ніж за аналогічний період минулого року. В країні працювали тільки два з семи підприємств: Кременчуцький НПЗ і Шебелинський ГПЗ. Загалом вітчизняні заводи здатні переробляти до 34 млн. тонн нафти на рік (*«Комерсант-Україна»*)

Рахунки Київського зоопарку заблоковано, а співробітникам не платять зарплату. Це сталося через борг у 3,6 млн. грн., який залишився після будівництва слоновника. КМДА виділила ці гроші для погашення боргу, однак казначейство їх ще не перерахувало підряднику, *передає слова директора зоопарку Євгена Кирилюка сайт «Моє місто»*

Торгуємо, як їздимо: мало–помалу, зате — як ніхто

- БАЛАНС ТИЖНЯ
- * *Залізничні квитки подорожчають уже наприкінці липня — на 12—40 гривень.*
  - * *Росія поставила до відома Раду з торгівлі СОТ про намір компенсувати українське спецмито на імпорт легковиків адекватно — митом на шоколад, антрацит і скло.*
  - * *Київ просить в уряду додаткову субвенцію для виплати заробітної плати бюджетникам.*

«Інтерсіті»: нас не доженеш!

Вартість квитків у загальних, плацкартних та купейних вагонах, згідно з наказом Мінінфраструктури, зросте цього року двічі на 10 відсотків — наприкінці липня і з 1 жовтня. Швидкісні поїзди «Інтерсіті+» свої тарифи залишать недоторканими. І ще — запроваджується нова категорія поїздів — «Нічний експрес» — з коефіцієнтом вартості проїзду 1,2.

Отже, купейний квиток з Києва до Львова вже у серпні коштуватиме не 149,92 гривні, а 160,41, до Сімферополя — не 299,03 гривні, а 319,96.

Ця новина відродила у пам'яті старий хіт світової пам'яті Юрія Нікуліна про паровоз. Адже навіть пропорційне (на 20 з таким відсотків) підняття залізничних тарифів не рятує Укрзалізницю від збитків, яких їй завдає перехресне субсидування пасажирських перевезень. Нагадаю, збитки через це за півроку сягнули 3,5 мільярда гривень, тоді як вартість квитків у нас чи не найнижча серед країн ближнього зарубіжжя. Логічно було б відмовитися від перехресного субсидування взагалі, але тоді треба піднімати вартість проїзду на залізниці удвічі—утричі. А такого ці-

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА

Борис Колесніков, голова Комітету Верховної Ради з питань транспорту і зв'язку:

«Підвищення тарифів — вимушений крок. Торік збитки Укрзалізниці становили 6,5 мільярда гривень. Людям треба сплачувати зарплати, відрядження, плюс зношується рухомий склад. Вихід вбачаю лише в переході на «Інтерсіті», бо вони можуть вивести доходи залізниці бо-дай на нуль — ціна вище, а провідникам не треба сплачувати за відрядження, бо поїзд денний...»

нового повороту сімейні бюджети не витримають.

Підсумую: заявлене зростання залізничних тарифів не розв'язує наболілої проблеми нерентабельності пасажирських перевезень, а лише підкреслює фінансові проблеми потужного монополіста, який оновлює свій рухомий склад явно повільніше від потреби.

«Дістали» грецько-російські горіхи

У зовнішній торгівлі — чергова прикрість. Росія, як на мене, скориставшись прецедентом, створеним Туреччиною (з 12 липня вона одержала право запровадити у відповідь на українське спецмито на імпорتنі авто своє власне — на грецькі горіхи з України) поінформувала СОТ про намір запровадити додаткові мита на імпорт з України кам'яного вугілля, термополірованого скла (флоат), шоколаду та інших продуктів з какао-бобів і цукру. У такий спосіб заявник, а відтак і країни Митного союзу (нові ставки мита стягуватимуть у разі їх запровадження Білорусь та Казахстан) збирається відшкодувати збитки обсягом 36,1 мільйона доларів США на рік від запровадження Україною спецмита (6,5—13 відсотків) на імпорт автомобілів. Навряд чи Євразійська економічна комісія проти цього заперечить, але і нам буде важко пояснити СОТ, чому наше спецмито захищає продукцію неконкурентну на зовнішніх ринках. На жаль, наші песимістичні квітневі прогнози справджуються. Тепер лишається сподіватися, що за

прикладом ближнього зарубіжжя так само не вчинить далі — Індія, Таїланд, США, Південна Корея, які експортували в Україну свої автомобілі минулого року.

І все-таки рано говорити про російські додаткові мита як про доконаний факт, оскільки ці наміри ще можуть не привітати у СОТ. Але згадати про квітневе резюме варто. Зустрічні тарифні бар'єри щодо української продукції псуєть її конкурентоспроможність і зменшують обсяги валютної виручки експортерів, погіршуючи платіжний баланс країни. Це — далеко не остання причина перманентної неліквідності Держказначейства і негараздів місцевих бюджетів. А якщо для Росії складеться усе, як вона задумала, то найбільше втратять українські шахтарі через скорочення експорту антрацити, а найменше — цукровари, які й без того нічого не очікува-

ли від російського ринку. Вже цього місяця через нестачу імпортного вугілля з низьким вмістом сірки може зупинитися низка цементних заводів. Але загалом скорочення зовнішньої торгівлі через зниження податкових надходжень в кінцевому рахунку негативно позначатиметься на державних фінансах, доходах бюджетів усіх рівнів, зокрема.

У Київграді земля не родить

Тільки один приклад. Столична міськдержадміністрація вдруге за шість місяців попросила уряд виділити додаткову субвенцію у сумі 2 мільярди гривень для виплати заробітної платні бюджетникам. Про це повідомив заступник глави КМДА Руслан Крамаренко. Проте Києву бракує коштів не тільки на зарплату з відпускними, а й на покриття різниці у тари-

фах на енергоносії перед ПАТ «АК «Київенерго». За словами Руслана Крамаренка, очевидно, що цього річ планове завдання заходами буде не виконано приблизно на 2 мільярди гривень. Тобто бюджет буде провалено приблизно на 8 відсотків.

Найцікавіше, що таке невиконання заступник глави КМДА обумовлює фактичною відсутністю платні за землю. З ним солідарна й секретар Київради Галина Герєга, яка зазначає, що приблизно з двохсот рішень про виділення земельних ділянок, укладено лише 8 угод, тож, зрозуміло, бюджет недобирає. Однак це цілком може свідчити так само про те, що земельні ділянки дотепер виділялися без належного експертного обґрунтування. Принаймні так вважають чимало експертів і спостерігачів за роботою Київради.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

Мал. Костянтина КАЗАНЧЕВА.

Бачимо реальну картину злочинності

Про те, як працюється за новим Кримінальним процесуальним кодексом, що набрав чинності з 20 листопада минулого року, розмовляю з прокурором Рівненської області, державним радником юстиції II класу Василем ПРИСЯЖНЮКОМ (на знімку).

— З набранням чинності новим Кримінальним процесуальним кодексом України по-іншому відбувається реєстрація злочинів і порушень — введено Єдиний реєстр досудових розслідувань, — каже Василь Степанович. — Держава фактично забрала у міліції «ричажок» маніпулювання реєстрацією злочинів: сьогодні міліція зобов'язана внести до реєстру всі повідомлення. Відтак ми бачимо реальний стан розкриття злочинів. У нашій області розкриття злочинів за підозрювано становить 49 відсотків (в Україні — 36), за закінченим провадженням — 47 відсотків (в Україні — 34). Раніше міліція наводила високі цифри розкриття злочинів — 70 і більше відсотків, що не відображало справжньої ситуації.

— Наскільки мені відомо, новий КПК передбачає і гуманізацію у застосуванні запобіжних заходів до осіб, яких підозрюють у скоєнні злочину...

— Гуманізація у засто-

суванні запобіжних заходів сприяла зменшенню кількості осіб, яких утримують під вартою. У першому півріччі нинішнього року такий запобіжний захід застосовано до 112 осіб, тоді як торік за такий само період — до 152, що до певної міри такі цифри становлять відповідно 3 і 13. Перевага надається таким запобіжним заходам, як особисте зобов'язання — 44 і домашній арешт — 14 відсотків. Відтак зменшилося навантаження на ізолятори тимчасового тримання. Та й людини, яка оступилася, є час осмислити свій вчинок, зупинитися, одуматися. І тут, на мою думку, актуально для право-

охоронних органів підняти на належний рівень роботу з профілактики правопорушень серед населення. Це справді на часі, бо чимало злочинів скоюють у нетверезому стані, у групах, а також особи, які вже були судимі чи мали проблеми із законом.

— **Василь Степановичу, чи прижилася така норма нового КПК, як угода?**

— У новому КПК передбачена така норма примирення між підозрюваним у скоєнні злочину і потерпілим, як угода (ця норма працює в американській системі правосуддя, де 90 відсотків кримінальних проваджень триває за угодами), коли потерпілий і обвинувачений мають право за законом між собою домовитися. У нашій області за угодами направлено до суду 30,4 відсотка кримінальних проваджень. Якщо підозрюваний іде на угоду, то розгляд справи провадиться за спрощеним порядком. Це дуже важливо, оскільки, на жаль, є проблеми із слідством у міліції, бо серед слідчих працює чимало молоді, яка ще не має практичного досвіду. Але за кожним слідчим закріплено процесуаль-

ного прокурора — таких в області 171.

— **Чи вплинуло впровадження нового КПК на рівень злочинності на Рівненщині?**

— Я оперуватиму цифрами. Якщо в першому півріччі нинішнього року скоєно 17 вбивств і всі вони розкриті, то торік — 15, два із них нерозкриті; розбійних нападів відповідно 11 та 18 (усі розкриті); пограбувань відповідно 91 та 118; тяжких тілесних ушкоджень відповідно 19 і 21. Тобто рівень злочинності майже не змінився.

Загалом рівень злочинності на Рівненщині — 46 злочинів на 10 тисяч населення. Це майже удвічі менше, ніж у середньому по Україні.

— **А конкретніше, будь ласка, про те, як у першому півріччі працювали органи прокуратури?**

— Ефективно вживали заходів щодо протидії корупції та організованій злочинності: знешкоджено три злочинні угруповання, надіслано до суду 14 обвинувальних актів про корупційні правопорушення стосовно п'ятнадцяти осіб. За документами прокурорського реагування відшкодовано державі понад 14 мільйонів гривень, до відповідальності притягнуто більше тисячі посадових осіб, половина з яких — працівники органів кон-

тролю, поновлено права 2,8 тисячі дітей, на їх користь відшкодовано півтора мільйона гривень. Судами відкрито провадження у справах за позовами прокурорів на суму 25,7 мільйона гривень — задоволено вимоги на 18,5 мільйона. Значну увагу було приділено захисту конституційних прав громадян. Як результат — одна з найнижчих у державі заборгованостей із заробітної плати.

— **У світлі подій у Миколаївській області не може не втриматися від запитання про те, чи мали місце в області злочини, скоєні працівниками міліції та податкової служби?**

— Нинішнього року до суду направлено дванадцять обвинувальних актів щодо злочинів, скоєних працівниками внутрішніх справ (10) та податківцями (2). Вони стосуються хабарництва, вчинення корупційних діянь, ДТП тощо.

До суду передано обвинувальний акт стосовно працівника Рівненського райвідділу міліції (його уже звільнено з посади) за ч. 2 ст. 365 Кримінального кодексу України, якого підозрюють у перевищенні службових повноважень, які супроводжувалися насильством. Оперуповноважений незаконно утримував протягом 27 годин у приміщенні міліції

мешканця Рівненщини, вчиняв над ним фізичне та психологічне насильство, примусивши останнього визнати себе винним у скоєнні тяжкого злочину — вбивстві односельчанина, котрий, як з'ясувалося, насправді втопився.

Острозьким міграційним прокурором скеровано до суду обвинувальний акт стосовно інспектора наглядово-профілактичного обслуговування Ворошиловського району Донецька, старшого лейтенанта служби цивільного захисту С. Якубенка, який завдав одному з мешканців нашої області тяжкої тілесної ушкодження. За вироком суду С. Якубенка засуджено за ч. 1 ст. 121 до п'яти років позбавлення волі з іспитовим терміном до трьох років.

Прокуратура області направила до Здолбунівського районного суду обвинувальний акт за ч. 3 ст. 368 КК України стосовно начальника одного з районних підрозділів Державної податкової служби, який вимагав та отримав від підприємця хабар у сумі 30 тисяч гривень за недонарахування його доньці 100 тисяч гривень податкових зобов'язань.

Записала
Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Броніслав КОМОРОВСЬКИЙ: «Братовбивча боротьба завжди є злом»

Президент Польщі Броніслав Коморовський та віце-прем'єр-міністр України Костянтин Грищенко, після спільної молитви за упокій душ полеглих 70 років тому на Волині українців і поляків, закликали обидва народи до примирення. Поминальна служба відбулася 14 липня в кафедральному костелі святих апостолів Петра і Павла в Луцьку.
Після завершення богослужіння до присутніх звернувся Президент Польщі Броніслав Коморовський.

— Поляки та українці зібралися тут для спільної молитви. Ми разом подумки повертаємося до трагедії, яка розігралася на цій землі 70 років тому, разом відаємо шану всім закатованим, разом перепрошуємо Бога за злочини та, звертаючись до нього, промовляємо: «Прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим». Разом закликаємо всіх поляків та українців до християнського примирення. Братовбивча боротьба є завжди злом.

Прагнення свободи і суверенітету не виправдовує ні етнічні чистки, ні масових злочинів. Події на Волині вимагають однозначного засудження тому, що етнічні чистки за жодних обставин не можуть бути виправдані ні політичними, ні економічними, ні релігійними інтересами. Ми всі повинні віддати особливу шану пам'яті тих українців і поляків, котрі, ризикуючи своїм життям, рятували від знищення

Президент Польщі Броніслав Коморовський (ліворуч) та віце-прем'єр-міністр України Костянтин Грищенко.

сусідів, незважаючи на їх національність. Це справжні герої. **Минуле, навіть трагічне, не повинно ділитися нас. Примирення, основане на правді, дозволить знайти те,**

що нас об'єднує. Від наших суперечок завжди вигравав хтось третій, той, хто зазіхав на нашу незалежність, на нашу свободу. Варто також пам'ятати, що у 1991 році

Польща була першою у світі державою, яка визнала проголошення Україною незалежності. І сьогодні немає іншої держави, яка б більше, ніж Польща, прагнула б появи України в Європі. — У нас багато спільного в історії та в боротьбі проти імперіалістичних і тоталітарних режимів, — зазначив віце-прем'єр-міністр України **Костянтин Грищенко**. Він закликав ушанувати пам'ять жертв братовбивчої трагедії 1943 року, коли загинули тисячі мирних жителів Волині — поляків і українців, а також розвивати співробітництво обох народів на взаємовигідній основі.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.
Фото автора.

Врадіївка. Неділя. Базарний день

РЕПОРТАЖ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Дмитра Поліщука кличуть «П'єро», розповідають про нього: безвольний, безхарактерний. Не чекали від нього такої мерзенності. А вже від Сергія Рябиненка — і поготів. — Гарний такий хлопчик був — господарський, привітний, симпатичний. І родина дуже гарна. Ми тут просто в щодні від того, що він зробив. Як жити далі, виходить: нікому

не можна вірити? — зітхає Наталя, хазайка місцевого кафе. А тоді, два тижні тому, вогонь народного обурення з ринку моментально перекинувся на все селище. Спочатку зібралися біля приміщення суду, який мав визначити запобіжний захід для Поліщука. Потім — біля будівлі міліції, вимагаючи арешту Дрижака. «Держака, Держака!» — скандували люди, але їм знову

розповіли про алібі... Далі ви знаєте: кілька іскор, випадкових чи ні, — і полум'я спалахнуло щосили! — У мене там поряд гараж будується, камінь лежав, по порозбирали геть усю купу — кидали по воротах. Треба тепер міліції рахунок пред'явити, — посміхається Людмила, почуття гумору врадіївцям ні в якій ситуації не позичати. На площу тієї вже історичної ночі пішла з усіма — не через гараж, звичайно, а тому що набридли боятися. Переконана: люди б не громили міліцію, якби їх не спровокували і якби до них відразу вийшли районні начальники, поговорили по-людськи. А натомість міліцейський офіцер вихопив з ганку двох перших хлопців, що потрапили, затяг до райвідділку, побили їх там сильно, поки протоколи складали. За що? — Повинно все змінитися, щоб хоч молодь жила не в страху, — переконана жінка. Її подруга, Ліда, розповідає: народ хотів до

міліції достукатися, у буквальному сенсі слова. Але по-доброму не вийшло. — Дівчата бігали по площі, збирали гроші на яйця. Потім скупили по сусідах усі яйця, які тільки були, — шпурляли їх по дверях, по вікнах. Люди були обурені, але налаштовані мирно, я не думала, що дійде до погрому. Я особисто прийшла тому, що хотіла добитися правди для брата. Брат Ліди кілька років тому постраждав від міліцейської сваволі — як і багато у Врадіївці. Працював на бензовозі, з нього почали вимагати бензин, коли відмовився, намагалися вибити зізнання в якомусь злочині — серйозно пошкодили нирки, потім довго довелося лікуватися. Звичайна схема для тутешньої міліції. Зі своїм лихом Ліда ходила й на прийом «до начальства із МВС», але, якщо чесно, на результат особливо не сподівається. Не хочеться вірити в те, що розповідають люди. Бо в це неможли-

во повірити. Подружжя Леонід і Валентина торгують на ринку всякою всячиною, їм допомагають вучки. Дідусь із бабусяю забрали їх до себе, бо питуша невістка здала дочок до інтернату. — Слава Богу, що я їх встигла забрати. Дівчаток з інтернату возили нашому начальникові міліції для забав. Дві дівчинки зовсім пропали, немає їх... Не вірите? А люди про це давно знали, тільки боялися говорити. Кому скаржитись — у міліцію? Якби моїх дівчаток це торкнулося, живцем порвала б його на шматки! — Врадіївські — особливий народ, — каже Алла. — Ми не зупинимося ні через тиждень, ні через місяць, ні через рік. Не заспокоїмося, поки не доб'ємося свого. Спокійно жити, нормально працювати, щоб порядок був — хіба ми багато хочемо?

Ірина НЕЖИГАЙ.
Миколаївська область.
На знімках: врадіївці Леонід і Валентина.
Фото автора.

Активісти вимагають припинити тиск на пікетувальників у Святошинському районі

Учора члени Всеукраїнського об'єднання «Свобода» та ВО «Батьківщина» спільно з київською громадою пікетували Головне управління МВС у Києві. Вимогою було припинення тиску на учасників подій, що сталися біля Святошинського РУВС.
Окрім цього, біля стін державної організації зібралися майже десяток працівників міліції та удвічі більше беркутівців. Нагадаємо, Ірина Бондар, громадська активістка, розповідає, що минулої п'ятниці їй повідомили про рекет на Святошинському ринку з боку міліції. Дівчина приїхала на місце події і хотіла розібратися в причинах такої діяльності правоохоронних органів. «Коли ж я попросила показати документи в працівників міліції і якісь офіційні причини на такий «рекети», то у відповідь отримала лише мовчання, тобто жодних санкцій вони не мали. Чоловіки поводилися грубо, а на моє прохання розмовляти державною мовою один із них ударив мене в лівий бік. Мене ішпиталізували, взяли аналізи і виявили забій грудної клітини», — зазначає потерпіла. За словами очевидців, після цього інциденту підприємці Святошинського ринку хотіли винити самосуд над міліціонером, але він утік. Тож громадяни влаштували протест біля Святошинського РУВС. Після цього міліціанти

заявили про те, що постраждали 11 працівників. Ігор Криворучко, голова Соціал-національної асамблеї розповідає, що причиною пікетування Святошинського РВВС наступного дня стала заява органів влади про те, що активістів нічної акції протесту притягнуть до кримінальної відповідальності. «Ми були налаштовані рішуче, готові навіть перекривати дороги і бути на місці доти, доки чиновники не змінять свого рішення. Згодом до нас вийшов генерал-майор Валерій Коряк і запевнив, що жодних обвинувачень щодо пікетувальників правоохоронні органи не мають», — сказав він. За словами Ірини Бондар, Коряк не дотримав свого слова і вчора 23 активісти акції отримали повістки до суду. У свою чергу Ольга Білик, заступник начальника відділу зв'язків з громадськістю столичної міліції, повідомляє, що інформація про повістки до активістів є неправдивою. «Взагалі існує думка, що дії правоохоронних органів 12 липня на Святошинському ринку були цілком законні і перевірка проходила спокійно, доки там не з'явилися спекулянти, які почали підбурювати народ, результатом чого і став такий конфлікт», — додає Білик. За її словами, станом на сьогодні розпочато кримінальне провадження за фактом опо-

Мешканці столиці, протестуючи проти побиття міліціонером активістки Ірини, у ніч на суботу, 13 липня, пікетували Святошинський райвідділ міліції у Києві, біля якого зламали огорожу.

ру представників правоохоронних органів, триває слідство. «Голос України» намагався з'ясувати правдивість факту повісток активістам, але в приймальні Київського окружно-

го адміністративного суду відповіли, що особам, які не мають офіційної причетності до події, інформацію надати не можуть.

Юлія КІНЗЕРСЬКА.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.

Станом на 12 липня Україна вже продала за кордон 300 тисяч тонн зерна нового врожаю, повідомив учора під час робочої поїздки до Харківської області міністр аграрної політики та продовольства Микола ПРИСЯЖНЮК. Він також зазначив, що уряд стимулюватиме експорт зерна нового врожаю, що допоможе швидше розвантажити внутрішній ринок зернових (*РБК-Україна*)

Дяка Богу за врожай

ЖНИВА—2013

У попередньому номері ми писали, що на Волині відбувся День поля «Дяка Богу за врожай». У цій своєрідній нараді-семінарі з питань організації збирання врожаю 2013 року взяли участь перші керівники області, голови райдержадміністрацій і райрад, провідні фахівці аграрного сектору краю, представники агробізнесу.

Станція Мацеїв — хлібні ворота в Європу

Жнива цього літа прийшли на Волинь на тиждень раніше звичного. Швидко треба обмолотити ранні зернові на площі 260 тисяч гектарів. Області це до снаги. Навантаження на комбайн — усього 77 гектарів. Показник — один із найкращих у країні. До того ж, завдяки прикордонному розташуванню Волині, техніка переважно імпортна, високопродуктивна. Проблема в іншому — як зберегти вирощене. Так було і в радянські часи, особливо в урожайні роки. Цього ж року в області очікують намолотити 900 тисяч тонн зерна, для нашого краю досить багато. Ось чому ретельно відновлюють старі елеватори, будують нові. А цьогорічний День поля почався із урочистого відкриття в селі Дерно Ківерцівського району оновленого зерносховища.

Комбайни пішли в загілку.

Ще весною, проїжджаючи повз колишній міжрайонний комбикормовий завод, звертав увагу на напівзруйновані споруди. П'ятнадцять років простояло підприємство. Навіть миші покинули його сховища. Тепер тут —

один із елеваторів ТзОВ «Волинь-зерно-продукт».

— Ми створили фірму, що сьогодні є лідером на ринку переробки зерна, елеваторного бізнесу, — розповів на відкритті оновленого об'єкта директор ТзОВ «Волинь-

переважно не використувували. Потихеньку вдихаємо в них нове життя. Цей купили в листопаді 2012 року. Почали роботи 15 квітня. Капітально відремонтували, оновили технологію. Побудували новий сушильний ком-

Директор ТзОВ «Волинь-зерно-продукт» Євген Дудка.

на залізничній станції Мацеїв маємо свій відокремлений пункт зі складами на двадцять тисяч тонн і сушильним господарством. Тож єдині в Україні експортуємо зерно вузкою європейською колією. Приходить європейський поїзд із 36 вагонів, ми його за дві доби завантажуюмо і оформляємо. Можемо щотижня відправляти в країни Європи три такі ешелони по 2200 тонн зерна в кожному. З Волині до Одеси 800 кілометрів, а до Гданська — 700. Ми не ставимо питання перевалки зерна з півдня, сходу, а ось район в радіусі 300 кілометрів від Луцька — розглядаємо.

Плоска та її молочні традиції

ПРОБЛЕМА

Для мешканців села Плоска Дубенського району на Рівненщині, як і інших сіл, що входять до складу Плосківської сільради, — Дитиничі, Судобичі, Сіновали, Переросля, великою підмогою є підсобні господарства. Стратегічним продуктом тут залишається молоко. До речі, в цьому селі, на відміну від інших, свого часу був великий досвід виробництва і переробки молока.

ДОВІДКА

З 1876 по 1947 рік у селі Плоска жили чехи, що тримали молочарню, куди на заробітки ходило чимало місцевих чоловіків. Нині від неї залишився тільки погріб, де зберігали молоко, масло, а у війну там ховалися люди. Молоко до молочарні зносили або збирали по селу. На маслоробні вручну збивали масло і пакували у мішки зі спеціального паперу. Масло йшло на експорт у Бельгію та Францію. Керував молочарнею місцевий житель Іван Лавренчук.

На жаль, секрети ефективного ведення молочного тваринництва плосківських селян не дійшли до сучасників. Може, тому що чехів, які володіли молокопереробним цехом, ще до війни радянська влада розкуркулила та депортувала з тутешніх теренів.

приємствам відшкодовується 20 процентів ПДВ, кооперативам така пільга з боку держави не передбачена. Водночас доволі сумнівно, що якийсь підприємство, з котрим співпрацюватиме кооператив, візьме на себе таку місію. По-третє, для кооперати-

невський. — Не треба вдумувати ніякого кооперативного руху, щоб збільшити заготівлю молока. Просто треба запропонувати людям нормальну ціну на молоко — і все. Сільський голова навів такий приклад. На території Плосківської

ву треба реальний ринок збуту продукції. Нині знайти такий — велика проблема.

— Селяни на собі відчули монополію молокопереробних підприємств, котрі диктують ту ціну на молоко, яка нині є, — розмірковує Сергій Же-

сільради раніше заготовляли молоко два підприємства. Не так давно долучилося третє — «Альма Віта» з Теребовлі. Початкову ціну нові заготівники запропонували на 50 копійок більше. Конкуренти довго не дрімали: давай і собі піднімати ці-

ЦИФРА

Нині на молокопереробні підприємства із села Плоска індивідуальні господарства здають щодня 500—700 літрів молока.

ну. Завдяки такій конкуренції ціна дійшла до 3 гривень 60 копійок. Селяни, відчувши вигоду, майже удвічі більше стали здавати молока, почали збільшувати поголів'я. Вже, було, стали думати про створення кооперативу. Але така вигідна для індивідуальних господарств ситуація тривала недовго — до трьох місяців. А далі підприємства один за одним почали знижувати ціну і вийшли, по суті, на початкову — стабільно низьку. Виходить, не селяни диктують умови молокозаготівлі, а молокопідприємство. Люди спробували бойкотувати заготівлю молока — від одного дня до тижня. Але це не дало бажаного результату: ціна нині така, яка вигідна насамперед підприємству і аж ніяк не здавачу.

— Проте показники заготівлі молока по вашій сільській раді, судячи зі статистики, порівняно з минулими роками, на спад не йдуть?

— А куди селянам діватися? Дуже багато наших односельців донедавна трудилися в місті Дубно на м'ясопереробному та цукровому заводах. Цукровий цього року зупинився, а на м'ясопереробному виробництво дійшло до міні-

му. І люди залишилися без роботи, — каже плосківський сільський голова. — Щоб вижити, чимало з цих людей купили корови з надією отримати якийсь прибуток. Нині є кілька господарств, в яких уже по три корови. Хорошим стимулом для таких є, звичайно, те, що їм безплатно мають надаватися доїльні апарати. Щоправда, в цьому питанні виникла певна проблема, оскільки не всі господарства зареєстрували відповідну кількість поголів'я. Утім, на мою думку, напрям правильний і перспективний — надавати стимули для тих, хто подає приклад у заготівлі молока. Хотілося б побільше таких стимулів і від самих молокопереробних підприємств. Бо за кожним кроком назустріч селянам неодмінно відчуватиметься їхнє прагнення виробляти та реалізовувати ще більше молочної продукції.

Євген ЦИМБАЛЮК, Олександра ЮРКОВА. Рівненська область.

Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА.

ВІСТІ З ХЕРСОНЩИНИ

Потерпають від води
В... пустелі

Живуть на краю Олешківських пісків — єдиної в Європі пустелі — і... потерпають від підтоплення тисячі мешканців села Подо-Калинівка Цюрупинського району Херсонщини. «Зайвої» вологи тут зроду віку не бачили, аж поки за чотири кілометри від населеного пункту не пройшло відгалуження Північно-Кримського каналу. Через його земляне ложе почала просочуватися вода, надлишок якої за радянських часів відводили одиннадцять насосів вертикального дренажу. Електроенергію для насосів оплачувало місцеве сільгоспідприємство, але після його ліквідації ані дрібні фермери та одноосібники, ані сільська рада грошей на таку «розкіш» відшукати вже не змогли. І хати «попливли».

— У Подо-Калинівці — близько восьмисот садиб, із них 220 тих, що розташовані нижче, хронічно потерпають від підтоплення: в кого підвали роками затоплені повністю, в кого ґрунтових вод по коліно. Господарі ховають консервацію під ліжками, а картоплю зберігають у сараях. Та часом і це не виручає — навесні чи восени, як пройдуть дощі, то не тільки картопля намокає, а й уміст вігрібних ям по всіх усядах розтікається, — бідається сільський голова Подо-Калинівки Сергій Шургай.

Селяни кілька років зверталися до влади із проханням хоч якось зарадити їхній біді, але лише нинішнього року «віз зрушив з місця». Обласне управління водних ресурсів взялося розв'язати проблему будівництвом системи закритого горизонтального дренажу — укладанням перфорованих труб, з яких надлишок ґрунтових вод самопливом повертатиметься до Північно-Кримського каналу. В управлінні повідомили, що реалізація проекту обійдеться майже у два мільйони гривень, і роботи (вони вже почалися) планують завершити уже наприкінці нинішнього року. Сума на них піде чимала, але результат того вартий: понад двісті родин, урешті, зможуть користуватися своїми підвалами для збереження продуктових запасів і лягатимуть спати, не побоюючись, що вранці вода хлюпотітиме просто під ліжком.

Вивели кубічний перець

Японці свого часу вивели унікальний сорт кубоподібних кавунів, аби їх зручніше було транспортувати. А українські селекціонери пішли своїм шляхом, і видали нагора такої самої форми солодкий перець. Ученим дослідної станції баштаництва НААН України, що в Голопристанському районі Херсонщини, це вартувало понад сім років копіткої роботи. За жовтогарячий колір плоду новому сорту дали горду назву «Золото скіфів», але колором та незвичною формою його особливості аж ніяк не обмежуються.

Директор станції кандидат сільськогосподарських наук Володимир Лимар каже, що плоди нового перцю значно м'ясистіші за інші сорти, і мають товщину стінок у 6—8 міліметрів. Ще однією перевагою «Золота скіфів» є скорочений період його вегетації — до 120 днів. Тоді як представникам переважної більшості інших сортів цієї культури для вирівання необхідно 120—140 днів. А як відомо, що раніше овочі у сезон потрапляють на ринки, то більше грошей за них можна виручити і тим вигідніше їх вирощувати. Тож городникам півдня України кубоподібний перець вочевидь припаде до смаку.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

У голови ОДА Бориса Клімчука хороший настрій, і це відчуває сільська малеча.

Завершилася зустріч обрядовим святом, «Зажинки» та концертом самодіяльних колективів районів області. Оскільки День поля зветься «Дяка Богу за врожай», і в селі Дерно, і на Луцькому комбінаті хлібопродуктів №2, і на полі ТзОВ «П'ятидні» звучали й молитви. У «П'ятиднях»

слова молитви проголосив керуючий Володимир-Волинською єпархією УПЦ єпископ Володимир. Будемо сподіватися, що на небесах дослухалися, і природа подарує нам два-три тижні ясної погоди.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.
Фото автора.

«Промінь» ділиться досвідом

У неділю в сільськогосподарському ТОВ «Промінь» Арбузинського району, як і загалом по Миколаївській області, закінчилися жнива ранніх зернових. Цього року врожайність озимої пшениці в «Промені» становила 54,5, а ячменю — 51,5 центнера з гектара.

Напередодні з робочим візитом тут побував міністр аграрної політики й продовольства Микола Присяжнюк — щоб особисто ознайомитися з успіхами підприємства й порекомендувати українським аграріям його позитивний досвід.

Землеробство — лише одна складова потужного

аграрного арсеналу «Проміня». Це одне із двох господарств у Миколаївській області, що успішно вирощують цукровий буряк. Розвинене рослинництво дає відмінну базу й для тваринництва — у цій галузі «Промінь» є безсумнівним лідером в Україні. В господарстві близько

трьох тисяч голів великої рогатої худоби, майже половина з них — дійне стадо. Застосовувані підприємством технології — сучасні, ефективні й багаті в чому унікальні для України. Цікаві, наприклад, умови утримання молодняка — телята вирощуються в «наметовому містечку» на особливій солом'яній підстилці, за новітніми науковими розробками.

Ірина НЕЖИГАЙ.
Миколаївська область.
Фото автора.

Уже мають
у засіках 600 тисяч
тонн збіжжя

Хлібороби ТОВ «Альянс» з Липоводолинського району виборили першість на збиранні озимих культур серед господарств Сумщини.

Ім вистачило 5 днів, щоби впоратися з полем площею понад 530 гектарів. Справитися із завдання допомогла чітка організація праці та використання п'яти власних комбайнів зарубіжного зразка. Намолотивши з кожного гектара в середньому по 44,5 центнера збіжжя, працівники господарства уже заклали на зберігання близько 2350 тонн добірної пшениці. Нині жнивна тех-

ніка «Альянсу» зайшла в загінки до сусідів з Колядинців.

Із таким же зав'язанням нині жниве вся область. Серед районів фору за врожайністю ранніх зернових дають аграрії Сумського району, які намолочують по 43,2 центнера пшениці з кожного гектара. Це на п'ять центнерів вище, ніж середньообласний показник. Загалом хлібороби регіону вже засипали в засіки майже 600 тисяч тонн збіжжя нового врожаю — це п'ята частина від наміченого.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

«Історія людства — безперервна боротьба між ідеями та інтересами; на мить перемагають останні, надовго ж — перші», — Еміліо КАСТЕЛЯР, іспанський республіканський політик і президент Першої Іспанської Республіки (First Spanish Republic)

Правила сусідського етикету: або дотримуйтесь, або йдіть до суду

На якій відстані від паркану між сусідами можна саджати дерева, складати дрова, сміття, розводити вогнище?

Олександр ДЕМЧУК.

Богуслав.

Відповідає юрист Антон ГАЛЬ: — Згідно з Земельним кодексом України (далі — кодекс) власники земельної ділянки повинні володіти, користуватися та розпоряджатися своєю землею, дотримуючись правил добросусідства. Це означає, що необхідно обирати такі способи використання земельної ділянки відповідно до її цільового призначення, при яких власникам сусідніх ділянок завдається найменше незручностей. Стаття 103 кодексу навіть наводить приклади явищ, яких треба уникати, це — затінення, за-

димлення, розповсюдження неприємних запахів, шумове забруднення тощо. Отже, складати дрова, сміття, розводити вогнище можна вільно на своїй ділянці, головне, щоб це не створювало незручностей сусідам. Дерева можна саджати так, щоб гілля та коріння не заважали сусіду використовувати свою земельну ділянку за цільовим призначенням. А якщо ні, то сусід має право відрізати гілля, корені дерев та кущів, які проникають на його ділянку. У випадку, коли ваш сусід порушує правила

добросусідства та не йде з вами на мирний діалог, ви можете звернутися до міської влади з проханням розсудити. Органи місцевої влади мають на це повноваження відповідно до статей 158—161 кодексу. Інша можливість вирішити цю проблему — звернутися до суду. Для цього насамперед треба визначитися з позовними вимогами. Через суд можна зобов'язати сусіда зрубати дерево, яке затіняє вашу ділянку, вивезти сміття та усунути інші перешкоди, що порушують ваші права. Для подачі позовної заяви необхідно сплатити судовий збір. Відповідно до Закону України «Про судовий збір» це коштуватиме 0,1 розміру мінімальної заробітної

плати, нині це 114 гривень 70 копійок. У разі якщо ви виграєте позов, ці гроші можна буде стягнути з вашого недобросовісного сусіда. У тексті позовної заяви потрібно вказати: найменування суду, до якого подається заява (у вашому випадку це — Богуславський районний суд Київської області); ім'я позивача та відповідача; зміст позовних вимог; позовні вимоги; виклад обставин, якими обґрунтовуються вимоги тощо. До заяви додаються копія платіжного доручення про оплату судового збору, а також копії документів, що можуть бути доказами у справі. Також треба підготувати копію позовної заяви та всіх документів для відповідача.

Як докази ви можете використати фотознімки, показання свідків. Однак врахуйте, що за заслуговування свідків у суді доведеться доплатити судовий збір, стільки ж, скільки за подачу позову.

Заяву можна подати особисто через канцелярію суду або надіслати рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Скоро зуби не пломбуватимуть. Їх вирощуватимуть

Уважно стежу за досягненнями сучасної науки. І захоплююся: всього навчилися робити! Хіміки винаходять нові сполуки, фармацевти — нові ліки, хірурги органи пересаджують, генетики їх у пробірках вирощують. Не кажу вже про карколомний технічний прогрес... Одного не можу зрозуміти: чому досі не навчилися вирощувати зуби? Так-так! Навіщо створювати нові пломбувальні матеріали та устаткування, якщо треба лише допомогти організму відновити пошкоджений зуб. Коли я поставила це запитання своєму стоматологу (чий послугу, до речі, щоразу стають дедалі дорожчими), вона з усмішкою відповіла: «Що ж я тоді робитиму?» А що скажуть на це вчені? Чи ведуться розробки у цьому напрямі? І з яким успіхом?

Юлія ПЕТРУК.

Київ.

Відповідає вчений секретар Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології Національної академії наук України Ярослав ГОЦУЛЯК: — Останніми роками ми є свідками значного прогресу в біології і медицині, що пов'язаний із фундаментальними дослідженнями стовбурових клітин — клітин-попередниць усіх інших клітин організму. Із них можна отримати прак-

тично будь-яку клітину організму. Вчені вже навчилися керувати процесом цілеспрямованого розвитку таких клітин у високоспеціалізовані клітини, а шляхом культивування відібраних клітин можливе також і створення штучних органів. Не є винятком і штучне вирощування зубів. Такі технології вже розроблені і постійно вдосконалюються. Пошукова система Яндекс в

Інтернеті на ключові слова «вирощування зубів із стовбурових клітин» пропонує 32 тис. посилань, у російському варіанті — 172 тис. Найбільших успіхів у цій галузі досягли вчені Великої Британії (Королівський коледж Лондона) та Японії (Токійський університет наук, Токійський стоматологічний коледж). За прогнозами вчених, така технологія активно запрацює уже в найближче десятиліття, найоптимістичніший прогноз — вже до 2015 року. В нашій країні також ведуться наукові дослідження стовбурових клітин, а саме: в інститутах молекулярної біології і генетики НАН України; експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р. Є. Кавецького НАН України; проблем кріобіології і кріомедицини НАН України; генетичної та регенеративної медицини Національної академії медичних наук України.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Не було пенсії, немає і надбавки

Прошу пояснити на сторінках «Голосу України»: чи маю я право на донарахування надбавки до пенсії у разі відстрочки часу її призначення? Річ у тім, що пенсію я оформила 9.02.1999 р., а розраховувалася з роботи 26.07.1999 р. Мій загальний стаж — 39 років, 11 місяців і 4 дні. У соцзабез я не зверталася за власним бажанням. Претензій до нього не мала. Я просто відмовилася від пенсії. Доплату за 19 років стажу мені нараховують. Поясніть, чи маю я право на донарахування надбавки до пенсії у зв'язку з пізнішим виходом на пенсію?

Марія ШЕВЧУК.

Степань Рівненської області.

Відповідає директор Департаменту пенсійного забезпечення Пенсійного фонду України Владислав МАШКІН:

— Згідно з пунктом «в» статті 21 Закону України «Про пенсійне забезпечення», з 01.07.1998 року було встановлено

надбавку до пенсії пенсіонерам, які відповідно до законодавства Союзу РСР набули право на надбавку до пенсії за роботу після досягнення пенсійного віку — в розмірі 10 процентів основної пенсії за кожний повний рік роботи після призначення пенсії, але не більше 40 процентів. Враховуючи, що пенсійного віку (55 років) пані Марія досягла в 1997-му і пенсія відповідно до законодавства СРСР не призначалась, вона не набула права на надбавку за роботу після досягнення пенсійного віку.

Кому калюжа — по вуха?

Розкажіть, чим відрізняються прислів'я і приказка? І ще: нещодавно з подивом довідався, що всім нам відомі прислів'я мають продовження. Наприклад: розуму — палата, та ключ загублений. Тепер стає зрозумілим цей вислів! От уже правду кажуть — вік живи, вік учися. А не міг би «Голос України» й іншим відомим прислів'ям знайти продовження?

Петро ЧЕРНИШ.

Житомир.

Відповідає ведуча «Діалогу» Ірина ТИЩЕНКО: — Тлумачний словник Єфремової пояснює, що приказка — це розповідний влучний, образний вислів, що не є (на відміну від прислів'я) цільною фразою, реченням. А от прислів'я — це влучний образний вислів, зазвичай ритмічний за формою, який узагальнює, типізує різні явища життя і має повчальне значення. Досить часто приказки є частиною відповідного прислів'я. І, можливо, у своєму побутовому мовленні ми частіше

вживаємо саме приказки, забуваючи про другу частину речення. І от через такі недомовки і губиться зміст прислів'я. Що ж стосується продовження відомих прислів'їв, знайти їх неважко. І ви здивуетесь, прочитавши деякі з них у повному варіанті. ✓ Два чоботи пара, та обидва ліві. ✓ Собаку з їли, а хвостом подавилися. ✓ Голод не тітка — піріжка не піднесе. ✓ П'яному море по коліно, а калюжа — по вуха. ✓ Хто старе пом'яне —

тому око геть, а хто за буде — тому обидва. ✓ Рука руку мие, та обидві сверблять. ✓ Гол як сокіл, а гострий як сокира. ✓ За битого двох небитих дають, да не дуже беруть. ✓ Нова мітла по-новому мете, а як зламається — під лавкою валяється. ✓ Один в полі не воїн, а подорожній. ✓ Від роботи коні дохнуть, а люди — міцніють. ✓ Рибак рибака бачить здалеку, тому стороною і обходить. ✓ Старий кінь борозни не зіспе, та й глибоко не зоре. ✓ У страху очі великі, та нічого не бачать. ✓ Чудеса в решеті, дірок багато, а вискочити нікуди. ✓ Шито-крито, а вузликот тут. ✓ Язик мій — ворог мій, перш розуму нишпорить, біди шукає.

СЛОВНИЧОК

Поясніть, що таке менталізм?

Олексій ЗУБОВ.

Херсон.

Менталізм — це майстерність психологічних дослідів, спосіб виконавського мистецтва, демонстрація на публіці психологічних експериментів, дослідів і екстрасенсорних здібностей, таких як телепатія, ясновидіння, психокінез тощо, а також видатних можливостей пам'яті й швидких обчислень. До менталізму також може віднести гіпноз як сценічне мистецтво.

Інформація з «Вікіпедії» — вільної енциклопедії.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а, тел/факс 478-863) постановою від 18.06.2013 року у справі № 904/422/13-г визнав товариство з обмеженою відповідальністю "Виробничо-комерційна фірма "Дніпро Віт" (49000, м. Дніпропетровськ, Красногвардійський район, вул. Героїв Сталінграда, буд. 38, кв. 185, ЄДРПОУ 20254837, р/р 26003060807986 в ПАТ КБ "Приватбанк", МФО 305299) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру у справі.

Ліквідатором товариства з обмеженою відповідальністю "ВКФ "Дніпро Віт" призначено арбітражного керуючого Гальченка Євгена Анатолійовича, свідоцтво про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого №176 від 12.02.2013 року (49098, м. Дніпропетровськ, а/с 4898, тел. 050 99 02 172).

КРЕДИТОРАМ ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ЕРДЕ БАНК"

Керуючись частиною п'ятою статті 49 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" повідомляємо, що 25 квітня 2013 р. виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийнято рішення №051/13 про затвердження Реєстру акцептованих вимог кредиторів АТ "ЕРДЕ БАНК".

Одночасно повідомляємо, що починаючи з 26 квітня 2013 р. кредитори можуть ознайомитися з Реєстром акцептованих вимог кредиторів АТ "ЕРДЕ БАНК" за адресою: 01025, м. Київ, вул. Гончарна, 20 (приміщення АТ "ЕРДЕ БАНК").

Контактні телефони: 0 800-507-007, 044 454-72-52.

Уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію АТ "ЕРДЕ БАНК" Курений О.В.

Постановою Господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3А) від 17.06.2013р. у справі № 206/5014/3315/2012 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "МС ГРУП" (ід. код 31326422, адреса реєстрації: м. Луганськ, вул. Дзержинського, буд. 52, оф. 24) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Кондратенка Павла Олександровича (поштова адреса: 91055, м. Луганськ, вул. 3-я Донецкая, буд. 100-А; свідоцтво № 390 від 26.02.2013р.).

Ухвалою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, майдан Свободи, 5, Держпром, 8-ий під'їзд) від 11.06.2013 року порушено провадження у справі №922/2352/13 про банкрутство Приватного підприємства "Аеромакс-Сервіс" (61022, м. Харків, вул. Ромена Ролана, 7, кв. 22, код ЄДРПОУ 35897868; п/р 2600130810837 в ПАТ "Діамантбанк" МФО 320854). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Колісника Андрія Олеговича, свідоцтво №832 від 16.04.2013 року. Заяви кредиторів, санаторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області у справі № 904/4889/13 від 11.07.13р. ТОВ "АРБІС КОМПАНІ" (код ЄДРПОУ 38114540, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, пр. Кірова, буд. 28-А, оф. 703) було визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру у справі строком на три місяці, ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії ТОВ "АРБІС КОМПАНІ" Козирь Олену Вікторівну. У разі наявності грошових вимог до банкрута просимо всіх кредиторів у місячний строк з дати публікації цього оголошення надсилати відповідні заяви про визнання грошових вимог на адресу ліквідатора: 49000, м. Дніпропетровськ, пр. Кірова, буд. 28-А, оф. 703.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області у справі № 904/4887/13 від 09.07.13р. ТОВ "АРНІТА ТРЕЙД" (код ЄДРПОУ 38199315, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Ермоловой, буд. 35, офіс 30) було визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру у справі строком на три місяці, ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії ТОВ "АРНІТА ТРЕЙД" Бонюк Яну Юріївну. У разі наявності грошових вимог до банкрута просимо всіх кредиторів у місячний строк з дати публікації цього оголошення надсилати відповідні заяви про визнання грошових вимог на адресу ліквідатора: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Ермоловой, буд. 35, офіс 30.

Постановою господарського суду Житомирської області (10002 Житомир, майдан Пуятинський, 3/65) від 27 червня 2013 року по справі №19/906/76/13-г за заявою Виробничо-торгового підприємства "Стамп" у формі Товариства з обмеженою відповідальністю (м. Житомир) визнано банкрутом Виробничо-торгове підприємство "Стамп" у формі Товариства з обмеженою відповідальністю (10020 м. Житомир, Богунський район вул. Максютובה, буд. 9-А, ідентифікаційний код 30060357. Ліквідатором призначено Шведюк Людмилу Петрівну (ліцензія серія АВ №600694 від 05.03.2012р.) м. Житомир, вул. Київська, 73, кв.67 (тел. (0412)374370, e-mail: lyudmila_shvedyuk@mail.ru, 0679477608. Кредитори мають право заявити свої вимоги у місячний строк з дня публікації оголошення, відповідно до ст. 95 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом.

Ухвалою господарського суду Харківської обл. (61022 м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) від 9 липня 2013 р. порушено справу № 922/2365/13 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю фірми "Українська геофізична компанія" (ЄДРПОУ 32535720, Харківська обл., м. Балаклія, р/р 26000052298908 у Харківському ГРУ "Приватбанк", м. Харкова, МФО 351533). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Бережного О. І. (свід. № 728 від 18.03.2013; № 457/5, код 2665507013, м. Харків, вул. Чайковського, 33-Б, кв. 1). Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49000, вул. Куйбишева 1А, Дніпропетровськ) від 08.07.2013 р. по справі № 904/4676/13 Приватне підприємство "ЮГ-ЗЕР-НОТРЕЙД" (код 32097347, вул. Волгоградська, 2, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., 50027, р/р 26002301149193 в ПАТ "АК ПІБ", МФО 305493) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Шилоковського С.С. Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування даного оголошення.

Повідомлення кредиторів про припинення Товариства з обмеженою відповідальністю "ЗАРІЧНЕ-МІЛК" Код за ЄДРПОУ 35931332

Комісія з припинення Товариства з обмеженою відповідальністю "ЗАРІЧНЕ-МІЛК" (надалі - Товариство) у відповідності до вимог статті 105 Цивільного кодексу України повідомляє, що загальними зборами учасників Товариства, які відбулись 20 червня 2013 року, прийнято рішення про припинення Товариства шляхом приєднання до Публічного акціонерного товариства "Тернопільський кар'єр" (код за ЄДРПОУ 00292623, місцезнаходження: 47372, Тернопільська обл., Збарзький р-н, с. Максимівка, вул. Стара Максимівка, буд. 29).

Кредитори Товариства можуть пред'являти вимоги до Товариства протягом 60 календарних днів, починаючи з дня опублікування в офіційному виданні "Бюлетень державної реєстрації" повідомлення про припинення Товариства. Вимоги кредиторів до Товариства розглядаються в межах вищезазначеного строку в порядку їх надходження до Товариства. Кредитори Товариства можуть пред'являти вимоги до Товариства за адресою місцезнаходження Товариства: 35624, Рівненська обл., Дубенський р-н, с. Мирогоща Друга, вул. Садова, 11.

Телефон для довідок: (050) 441-05-27.

Голова комісії з припинення Шесталюк В.Ю.

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) постановою від 11.06.2013 року у справі № 910/2278/13, визнано банкрутом фізичну особу-підприємця Захарчука Віталія Степановича (03148, м. Київ, вул. Якуба Коласа, 23-А, кв. 123, ідентифікаційний номер 1685305818) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено Лецкана Вячеслава Львовича (свідоцтво № 3, видане 30.01.2013 Міністерством юстиції України, адреса: 03057, м. Київ, вул. Довженка, 16-В, кв. 42).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації даного оголошення.

Постановою Господарського суду Одеської області від 09 липня 2013 року справа № 916/1544/13 було визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "ТИТАН 2012" Код ЄДРПОУ 38180367. Вищезазначеною Постановою було відкрито ліквідаційну процедуру і було призначено ліквідатором Кандибу Володимира Анатолійовича.

Претензії кредиторів приймаються за адресою: 65014, м. Одеса, вул. Пушкінська, буд.19 протягом місяця з дня опублікування оголошення. Контактні телефони: (048) 784-24-10.

Свідоцтво на право власності, видане Головним управлінням житлового забезпечення КМДА 04.03.2002 р., наказ № 246-С від 25.02.2002 р., на квартиру за адресою: вул. Лаврська, 4-Б, кв. 24 (колишня вул. Січневого повстання, 24-Б), зареєстровану на Ассаул Юрія Федоровича, вважати недійсним.

Господарський суд міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б.Хмельницького, 44-Б):

Постановою від 22.05.2013 року по справі № 5011-44/12072-2012, визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю "БК-12" (04071, м. Київ, вул. Воздвиженська, 14, офіс 2, код ЄДРПОУ 33336390);

Постановою від 20.06.2013 року по справі № 5011-49/10696-2012, визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю "Шебень України" (04112, м. Київ, вул. Дорогожицька, буд. 1, код ЄДРПОУ 32829346).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ронського Романа Михайловича (свідоцтво №76 від 08.02.2013 р., 07850, с. Клавдієво-Тарасове Київської обл., вул. Радянська, 23а). Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців від дати опублікування оголошення.

КРЕДИТОРАМ ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "БАНК "ТАВРИКА"

Керуючись частиною п'ятою статті 49 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" повідомляємо, що 08 липня 2013р. виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийняте рішення №069/13 про затвердження Реєстру акцептованих вимог кредиторів АТ "БАНК "ТАВРИКА".

Одночасно повідомляємо, що починаючи з 09 липня 2013 року кредитори можуть ознайомитися з Реєстром акцептованих вимог кредиторів АТ "БАНК "ТАВРИКА" за адресою: 03110, м. Київ, вул. Олександра Пироговського, 19, корпус 8 (приміщення АТ "БАНК "ТАВРИКА").

Контактні телефони:

0 800 500 999, 044 205 59 99.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЛІКВІДАЦІЮ

Ямпільське районне об'єднання громадян "Здоров'я" повідомляє про припинення юридичної особи шляхом ліквідації на підставі відповідних рішень конференції, а саме:

Назва підприємства: Ямпільське районне об'єднання громадян "Здоров'я". Код ЄДРПОУ 25510720.

№ та дата рішення конференції: № I від 06.06.2013.

Місцезнаходження ліквідаційної комісії: 24500, м. Ямпіль, вул. Пирогова, 1.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців із дня публікації цього оголошення відповідно до вимог чинного законодавства. Заяви про виконання зобов'язань подаються на ім'я голови ліквідаційних комісій - Сидорука Петра Сергійовича в робочі дні з 08.00 до 12.00.

Постановою господарського суду міста Києва (01030, вул. Б Хмельницького, буд. 44-Б, м. Київ) від 26.06.2013 у справі про банкрутство № 910/10977/13 товариство з обмеженою відповідальністю "Будреінвестком Плюс" (04212, вул. Маршала Тимошенко, буд. 9, м. Київ, код ЄДРПОУ 37687858) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Вудуда Гаррі Ігоровича. Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців за адресою: вул. Маршала Тимошенко, буд. 9, м. Київ, 04212).

Постановою господарського суду Дніпропетровської області у справі № 904/4888/13 від 10.07.13р. ТОВ "ДНІПРОТОРГІНДУСТРІЯ" (код ЄДРПОУ 37806751, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Філософська, буд. 84) було визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру у справі строком на три місяці, ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії ТОВ "ДНІПРОТОРГІНДУСТРІЯ" Козирь Олену Вікторівну. У разі наявності грошових вимог до банкрута просимо всіх кредиторів у місячний строк з дати публікації цього оголошення надсилати відповідні заяви про визнання грошових вимог на адресу ліквідатора: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Філософська, буд. 84.

Постановою господарського суду Миколаївської області від 12.06.2013 р. у справі №916/979/13, ФОП Петьков Ростислав Миколайович (адреса: Одеська обл., м. Балта, вул. Гагаріна,41, кв.4, ІПН 2890914176) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Сорокіна Олексія Олександровича (свідоцтво № 846 від 15.04.13). Кредиторські вимоги приймаються протягом 2-х місяців з моменту опублікування оголошення за адресою: м. Миколаїв, вул. Дружби, 23, т. 0933040747.

Постановою Господарського суду Одеської області від 09 липня 2013 року справа № 916/1547/13 було визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Фантом 2012" Код ЄДРПОУ 38180351. Вищезазначеною Постановою було відкрито ліквідаційну процедуру і було призначено ліквідатором Лейко Світлану Василівну.

Претензії кредиторів приймаються за адресою: 65014, м. Одеса, вул. Пушкінська, буд. 19 протягом місяця з дня опублікування оголошення. Контактні телефони: (048) 784-24-10.

Господарський суд Одеської області (65119, м. Одеса, пр-т Шевченка, 29) ухвалою від 02.07.2013 р. порушив провадження по справі № 916/1608 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Автозбірно виробництво (65003, м. Одеса, вул. Отамана Чепіги, 29, код ЄДРПОУ 31622135).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Селезньова Олександра Вікторовича (ліцензія серії АВ № 566961 від 04.10.2011, ід. Код 3036308133, адреса: Одеська область, Комінтернівський район, с. Крижанівка, вул. Академіка Заболотного, буд. 77Б/7).

Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) від 25.06.2013 р. по справі № БЗ/161-12 визнано банкрутом Україно - німецьке товариство з обмеженою відповідальністю "Агрос" (09143, Київська область, Білоцерківський район, с. Красне, вул. Пролетарська, буд. 47, код ЄДРПОУ 14283800) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Перепелицю В.В. (АВ № 470289 від 16.03.2010 р., ідентифікаційний номер 2872600670). Адреса: 36011, м. Полтава, вул. Лідова, 7, кв. 5, тел. (0532) 560-037.

Державне Підприємство Державне Сільськогосподарське підприємство "Сонячне" (97544, АР Крим, Сімферопольський район, с. Скворцово, вул. Калініна, 6.74, ЄДРПОУ 33655492), визнане банкрутом і відносно нього відкрито процедуру ліквідації.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Горюн Віталій Васильович (Свідоцтво міністерства юстиції України № 263 від 14.02.2013 р.), який мешкає за адресою: 95034, м. Сімферополь, вул. Київська, 109, кв.4.

Сьогодні в Києві мінлива хмарність, вночі без опадів, удень місцями короточасний дощ, гроза. Температура повітря вночі +13...+15, вдень +23...+25 градусів. На заході України мінлива хмарність, вночі без опадів, удень місцями короточасний дощ, гроза, на півночі та в центрі вночі місцями невеликий дощ, на сході та півдні без опадів, температура повітря вночі +12...+17 градусів, удень +26...+31.

■ **1918.** Гетьман Павло Скоропадський затвердив Військово-Морський прапор Української Держави: на білому тлі розміщувався прямий синій хрест з окрайкою такого самого кольору; у лівому верхньому кутку зображено національний прапор невеликого розміру із видрукованою золотом печаткою Св. Володимира посередині. ■ **1932.** Центр Донецької області перенесено з Артемівська до Сталіно (нині — Донецьк). ■ **1937.** Народилася Ада Роговцева — українська акторка театру та кіно, народна артистка Української РСР, народна артистка СРСР, Герой України. ■ **1990.** Верховна Рада УРСР ухвалила Декларацію про державний суверенітет України.

У НОМЕР
Табло змагань

Казань (Росія). Всесвітня Універсіада. **12—14 липня.**
Легка атлетика. Естафета. 4 x 100 м. Жінки. **1. Україна (Олеся Повх, Наталя Погребняк, Марія Ремінь, Вікторія П'ятаченко) — 42,77;** 2. США — 43,54; 3. Польща — 43,54.
Чоловіки. **1. Україна (Руслан Перестук, Сергій Смелик, Ігор Бодров, Віталій Корж) — 38,56;** 2. Японія — 39,12; 3. Польща — 39,29.

Стрільба кульова. Трап. **1. Юрій Нікандров (Україна).** 2. Валеріо Гразіні (Італія). 3. Сімонне Лоренцо Пороспері (Італія).

Веслування на байдарках і каное. 1000 м. Каное четвірка (С 4). **1. Україна (Віталій Вергелес, Денис Камерілов, Дмитро Янчук, Едуард Шеметіло).** 2. Росія. 3. Польща.

Вільна боротьба. Українці **Павло Олійник** (до 96 кг) та **Ірина Гусяк** (до 55) завоювали срібні медалі, «бронза» у **Василі Шуптара** (до 66), **Марії Лівач** (до 48), **Юлії Благині** (до 51), **Аліни Стадник** (до 67).

Плавання. Вільний стиль. 1500 м. **1. Руан (США) — 14.57,33;** 2. Уамото (Японія) — 15.00,15; **3. Сергій Фролов (Україна) — 15.02,63.** 800 м, вільний стиль. **1. Ямамото (Японія) — 7. 49, 96;** **2. Сергій Фролов (Україна) — 7.51,02;** 3. Ерік Вільям Гедлін (Канада) — 7.53,78.

Самбо. Срібними призерами стали українки — **Олена Куницька** (до 48 кг) і **Ольга Сайко** (до 60).

На ранок учорашнього дня команда України завоювала 56 медалей — 11 золотих, 21 срібну і 24 бронзові. У нас була п'ята позиція за «золотом» і друга (разом з Китаєм) — за загальною кількістю відзнак. Фантастичний показник у Росії — 217 нагород (109, 58, 50).

Роздуми із сумними нотками

Ф у т - бол. Чемпіонат країни - 2013/2014. Суперліга. 1-й тур.

12 липня. «Таврія» (Сімферополь) — «Зоря» (Луганськ). 0:2. 4 000 глядачів. Рефері — Лісаковський (Одеса). Голи: Хомченівський, 28, 90+3.

13 липня. «Металург» (Запоріжжя) — «Іллічівець» (Маріуполь). 0:1. 5 100 глядачів. Рефері — Бондар (Київ). Гол: Фомін, 20.

«Дніпро» (Дніпропетровськ) — «Арсенал» (Київ). 3:0. 14 042 глядачів. Рефері — Мосейчук (Чернівці). Голи: Селезньов, 12, Зозуля, 32, Коноплянка, 74.

14 липня. «Карпати» (Львів) — «Ворскла» (Полтава). 0:2. 7 000 глядачів. Рефері — Березка (Київська область). Голи: Міщенко, 22, Янузі, 51.

«Шахтар» (Донецьк) — «Говерла» (Ужгород). 2:0. 36 301 глядачів. Рефері — Вакс (Сімферополь). Голи: Грецишкін, 47, Адріано, 89.

«Динамо» (Київ) — «Волинь» (Луцьк). 1:1. 29 547 глядачів. Рефері — Іванов (Макіївка). Голи: Мбокани, 28 — Кінаш, 2. **Вилучено** Мемешева («Волинь», 90+1, друге попередження).

«Севастополь» — «Чорноморець» (Одеса). 1:1. 5 575 глядачів. Рефері — Арановський (Київ). Голи: Ковпак, 43 — Бакай, 39 (п).

«Дніпро», «Ворскла», «Зоря», «Шахтар», «Іллічівець» — по 3 очки, «Волинь», «Динамо», «Севастополь»,

«Чорноморець» — по 1, «Металіст», «Металург» (Донецьк), «Металург» (Запоріжжя), «Говерла», «Карпати», «Таврія», «Арсенал» — усі 0.

Матч «Металіст» (Харків) — «Металург» (Донецьк) відбувся вчора пізно ввечері. Його результат повідомимо в наступному числі нашої газети.

Перший тур нового чемпіонату подарував нам чимало несподіванок і гострої боротьби. Скажімо, чималих зусиль знадобилося «Шахтареві», щоб вирвати перемогу на своєму полі у «Говерлі». Ужгородська команда, котру віднедавна очолював В'ячеслав Грозний, виявила характер. І за сприятливіших умов могла розраховувати на очко.

А от «Дніпро» рішуче стартував у турнірі. Продемонструвавши якісну гру проти столичних «канонірів», дніпріани здобули переконливу перемогу.

Натомість поєдинок у Києві навів сумні роздуми. Мабуть, важко сьогодні вимагати від «Динамо», склад якого помітно оновився, ідеальної злагодженості в діях. Зрозуміло, що динамівці мають різний рівень готовності до чемпіонату, і тренери намагаються збалансувати його. Однак для цього потрібен час, незважаючи на те, що біло-сині доукомплектувалися групою класних виконавців. От і в перерві матчу на НСК «Олімпійський» глядачам представили новачка «Динамо» — лівого оборонця збірної Франції, тепер уже

колишнього гравця «Бордо» Бенуа Тремулінаса.

Але закону, що треба максимально реалізовувати ті моменти, які створюєш, у футболі поки ніхто не скасував. Один лише Ярмоленко заповор не одну нагоду забити. Справді, гості виявилися неабиякими руйнівниками. Але те, що вони набагато поступалися господарям у класі, можна було роздивитися навіть у темних окулярах. Перевага динамівців, особливо в другому таймі, була тотальною.

Отже, футболісти «Динамо» мають скаритися насамперед на себе, що втратили два очки. Але не тільки. М'яко кажучи, не на належному рівні було суддівство. Дехто може зауважити: які можуть

бути претензії до арбітражу? Он лучанам і жовті картки показали, і Мемешева вилучили. Але коли, скажіть, грубіян побачив перед собою червону картку? Коли вже завершився основний час. А от на постійній зачіпці, фоли, затягування часу (особливо воротарем Недільком) представники футбольної феміди заплігували очі. Як і на момент, коли футболіст «Волині» біля своїх воріт зіграв рукою. Пенальті там був тисячовідсотковим.

Можна не сумніватися, що така «симпатія» до динамівців з боку рефері й надалі спостерігатиметься не раз. Тому підопічні Олега Блохіна повинні не відволікатися на все це, а готуватися до кожного матчу над-

серйозно, настроюватися особливо і діяти так переконливо, щоб жоден арбітр не зміг завадити їм досягти бажаного.

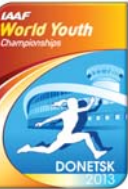
Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: атакує «Ворскла».

Фото Євгена КРАВСА.

Першість країни. Перша ліга. 1-й тур. 14 липня. «Полтава» — «Нива» (Тернопіль). 1:2. «Олімпік» (Донецьк) — «Укрпроком» (Головківка). 4:2. «Суми» — «Геліос» (Харків). 2:0. «Сталь» (Алчевськ) — «Титан» (Армянськ). 2:0. «Буковина» (Чернівці) — «Авангард» (Краматорськ). 0:0. «Десна» (Чернігів) — «Динамо-2» (Київ). 0:0. «Олександрія» — «Нафтовик» (Охтирка). 4:3. «Зірка» (Кіровоград) — «Миколаїв». 2:1.

Медаль за молот, подяка за організацію

Чемпіонат світу з легкої атлетики для юнаків, який завершився в Донецьку, став одним із найкращих в історії проведення цього виду змагань. Таку оцінку спортивної події дали представники Міжнародної асоціації легкоатлетичних федерацій (IAAF).

На чемпіонат приїхала рекордна кількість атлетів — близько 1600 із 165 країн. Половина юних учасників показали кращі персональні результати, що свідчить про гарні умови, створені для спортсменів.

«Ми зустрілися зі справжнім ентузіазмом. Проведення цього заходу

для Донецька стало своєрідним викликом. Торік місто приймало футбольне Євро-2012. Цьогоріч бачимо, наскільки готові тут до проведення чемпіонату з легкої атлетики, але вже в дорослій категорії. Сподіваюся на по-

зитивний результат у цьому питанні», — зазначив генеральний секретар IAAF Ессар Габріель. На чемпіонаті встановлено три нових юнацьких світових рекорди, зафіксовано 16 нових рекордів у чемпіонатах та 34 кра-

щих цьогорічних результатів у світі для юнаків.

Сенсацією змагань стала румунська атлетка Флорентіна Марінцу, яка здобула одразу два «золота»: в стрибках у довжину та потрійному стрибку. Медаль вищої проби чемпіонці вручала донецчанка, бронзова призерка Олімпіади-2012, чемпіонка світу та Європи у потрійному стрибку Ольга Саладуха. До речі, силует саме цієї спортсменки зображено на емблемі змагань. «Із Ольгою Саладухою ми багато не розмовляли, бо я була дуже схвильована тим, що світовий лідер вручає мені медаль, — пригадала Марінцу. — Але дві медалі змінили моє життя. Тепер мета — олімпіада, де я збираюся також виграти «золото».

Мешканці шахтарської столиці буквально

атакували на вулицях юних спортсменів із різних країн: брали автографи й фотографувалися на згадку. Адже вже сьогодні серед молодих чемпіонів є ті, хто серйозно претендує на лідерство в дорослих змаганнях: спринтер Юсюе Мо із Китаю, стаєр Роберт Бівотт із Кенії, Метью Денні з Австралії (метання диска), бігунки Ірене Екелунд зі Швеції та Аріана Вашингтон із США.

І якщо організація змагань виявилася на найвищому рівні, то похвалитись успіхами в рідних стінах українська збірна не може. Єдина медаль, завойована на чемпіонаті, — у металниці молота Валерії Семенкової з Умані (68,62 метра). Перше та друге місця в цій дисципліні посіли відповідно легкоатлетки з Угорщини Река Дюрац та Хельга Фольдй. «У Донецьку команда, мабуть, більше раділа

за мене, ніж я сама! Відчувала величезну підтримку: коли пролунали аплодисменти, всі кинулись обнімати. Це таке відчуття ейфорії — неможливо передати», — зізналася Валерія.

«На минулому чемпіонаті наші хлопці й дівчата завоювали дві медалі. Це юний вік, перші серйозні змагання в житті молодого спортсмена. Одні справляються із хвилюванням, інші — ні. Це вік, коли спортсмен повинен прогресувати, але в жодному разі не форсувати фізичну підготовку. Не бачу складнощів і трагедії, я сам пройшов через це», — пояснив віце-президент IAAF, президент Національного олімпійського комітету України Сергій Бубка.

Ліна КУЩ.

Донецьк. На знімку: Валерія Семенкова.

Фото Олега ТОЛСТОВА.

Над номером працювали: Віталій СУДДА, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ, Олена СКРИПКА.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідає рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► Літсування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua
Зам. 30607
Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
При підготовці матеріалів використовується
інформаційно-пошукова система Верховної Ради України
«Законодавство»

